

BABBITT

Sinclair Lewis

1922

CHAPTER XIII

I.

[1] It was by accident that Babbitt had his opportunity to address the S. A. R. E. B.

[2] The S. A. R. E. B., as its members called it, with the universal passion for mysterious and important-sounding initials, was the State Association of Real Estate Boards; the organization of brokers and operators. It was to hold its annual convention at Monarch, Zenith's chief rival among the cities of the state. Babbitt was an official delegate; another was Cecil Rountree, whom Babbitt admired for his picaresque speculative building, and hated for his social position, for being present at the smartest dances on Royal Ridge. Rountree was chairman of the convention programme-committee.

[3] Babbitt had growled to him, "Makes me tired the way these doctors and profs and preachers put on lugs about being 'professional men.' A good realtor has to have more knowledge and finesse than any of 'em."

[4] "Right you are! I say: Why don't you put that into a paper, and give it at the S. A. R. E. B.?" suggested Rountree.

[5] "Well, if it would help you in making up the programme— Tell you; the way I look at it is this: First place, we ought to insist that folks call us 'realtors' and not 'real-estate men.' Sounds more like a reg'lar profession. Second place — What is it distinguishes a profession from a mere trade, business, or occupation? What is it? Why, it's the public service and the skill, the trained skill, and the knowledge and, uh, all that, whereas a fellow that merely goes out for the jack, he never considers the — public service and trained skill and so on. Now as a professional —"

[6] "Rather! That's perfectly bully! Perfectly corking! Now you write it in a paper," said Rountree, as he rapidly and firmly moved away.

II.

[7] However accustomed to the literary labours of advertisements and correspondence, Babbitt was dismayed on the evening when he sat down to prepare a paper which would take a whole ten minutes to read.

[8] He laid out a new fifteen-cent school exercise-book on his wife's collapsible sewing-table, set up for the event in the living-room. The household had been bullied

BABBITT

přeložil Miloslav Houska

Družstevní práce, Praha 1928

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

I.

Babbitt vděčil náhodě, že měl možnost promluvit v S. V. R. A. K.

S. V. R. A. K., jak se členové této korporace všeobecně nazývali podle důležitě znějících začátečních písmen, byl Státní Výbor Realitních Agentských Komor, tedy sdružení všech agentů a obchodníků. Výroční schůze měla být v Monarchu, městě, jež bylo hlavní konkurent Zenithu. Babbitt byl jeden z oficiálních delegátů, mezi nimiž byl i Cecil Rountree, kterému se Babbitt obdivoval pro jeho dobrodružné, spekulativní sazby, a jehož nenáviděl pro jeho sociální postavení. Rountree se účastnil nejelegantnějších plesů v Royal Ridge a byl také předsedou programového komitétu.

Babbitt k němu hněvivě pravil: „Div nevyletím z kůže, když vidím, jak si počínají ti doktoři, profesoři a kazatelé a jak se nazývají duchovními dělníky. Pořádný realitář musí mít více vědomostí a lsti, než všichni ti chlapíci vespek!“

„To je vskutku pravda: Poslouchej, proč to nezaznamenáš na papír a nepředložíš v S. V. R. A. K.?“ navrhl Rountree.

„No, jestliže vám a programu pomohu — Já ti něco řeknu: já vidím ty věci takto: předně bychom měli trvat na tom, aby nás lidé nazývali realitáři a ne agenty s domy a pozemky. Zní to spíše jako uznané zaměstnání.“

„Výborné! Skutečně veliké! Věřu významně! Tak zaznamenáš to nejdříve na papír,“ pravil Rountree a vzdálil se rychle a rozhodně.

II.

Jestliže Babbitt byl zvyklý i na literární tvoření z inserátů a korespondence, přece ho přepadlo dosti značné rozčilení večer, když si sedl, aby napsal pojednání, jehož přečtení mělo trvat deset minut.

Položil si nový patnáctcentový školní sešit na sklápěcí šicí stůlek své ženy, jež proto do pokoje dopravil. Svou rodinu tak zastrašil, že se neodvážila ze sebe vydati

BABBITT

přeložil Josef Škvorecký

SNKLU, Praha 1962

kapitola xiii

1

Za to, že se mu dostalo příležitosti pronést řeč v CSRA, vděčil Babbitt náhodě.

CSRA — tak ta nazývali členové, kteří sdíleli obecnou vášně pro záhadné a důležité znějící zkratky — označovalo Celostátní sdružení realitních agentur, organizaci dohodců a provozovatelů. Měla právě pořádat výroční sjezd v Monarchu, v městě, které ze všech měst státu nejvíc soupeřilo o prvenství se Zenithem. Babbitt byl oficiálním delegátem; jiným delegátem byl Cecil Rountree, kterého Babbitt obdivoval pro jeho dobrodružné spekulativní stavební podnikání a nenáviděl pro jeho společenské postavení, pro to, že ho zvali na nejelegantnější plesy na Královském návrší. Rountree byl předsedou programové komise sjezdu.

Babbitt mu řekl hněvivě: „Už mi to leze krkem, jak se všelijací ti doktoři a profáci a velebníční nafukují, že mají ‚vyšší kvalifikaci‘. Dobrý realitář toho musí znát víc a taky se musí víc vyznat než oni všichni dohromady.“

„Hezky řečeno! Poslyš, co kdybys to hodil na papír a přednesl pro CSRA?“ navrhl Rountree.

„No, jestli vám tím nějak píchnu při sestavování programu — Něco ti řeknu: já se na to dívám tak: především bysme měli trvat na tom, aby nám lidi říkali ‚realitáři‘ a ne ‚realitní agenti‘. To zní spíš jako odborné povolání. Za druhé — víš, čím se liší odborné povolání od nějakého obyčejného zaměstnání, obchodu nebo profese? Víš čím? No přece tím, že slouží veřejnosti, že je k němu potřeba zručnost, odborná zručnost a vědomosti a — prostě tohle všechno, kdežto lidi, kteří letí jen na prachy, ti se nikdy nestarají o — o službu veřejnosti a aby měli odborné vzdělání a tak dále. Naproti tomu odborník —“

„To je ono! Senzačně řečeno! Úplně geniální! Honem si sedni a napiš to,“ pravil Rountree a spěšně a energicky odešel.

2

Třebaže byl Babbitt zvyklý literárně tvořit v oboru inserátů a obchodní korespondence, přesto ho přepadla tréma, když večer usedl, aby sestavil přednášku, jež měla trvat celých deset minut.

Na desce manželčina ponorného šicího stroje, který si za tím účelem postavil do obývacího pokoje, rozložil nový školní sešit za patnáct centů. Celou domácnost donutil

BABBITT

přeložil Jiří Hanuš

Odeon, Praha 1984

KAPITOLA XIII

1

Příležitost oslovit OREP dostal Babbitt čistě náhodou.

OREP, jak jí říkali její členové s obecně vášnivou náklonností k záhadným a důležitě znějícím zkratkám, byla Organizace realitních podnikatelů, sdružení makléřů a obchodníků. Svou výroční schůzi měla pořádat v Monarchu, úhlavním soupeři Zenithu mezi ostatními městy ve státě. Babbitt byl oficiálním delegátem. Dalším byl Cecil Rountree, kterého Babbitt obdivoval pro jeho rošťárny ve spekulativní výstavbě a nenáviděl pro jeho společenské postavení. Rountree se totiž objevoval na nejvybranějších tanečních večírcích na Královském hřebeni. Rountree předsedal programovému výboru.

Babbitt před ním zavrčel: „Strašně mi leze na nervy, když se tihle doktoři, profesoři a kazatelíčkové vnučují, jaký jsou ‚odborníci‘. Dobrý realitář přece musí mít víc znalostí a šikovnosti než kterejkoli z nich.“

„To máš pravdu! Heleď, proč to nehodíš na papír a nepřečteš to na OREPU?“ navrhl Rountree.

„No, kdyby vám to pomohlo dát dohromady program — Poslyš, já se na to dívám takhle: za prvé bychom měli trvat na tom, aby nám lidé říkali ‚realitáři‘ a ne ‚obchodníci s nemovitostmi‘. Zní to líp, jako opravdové zaměstnání s odborností. Za druhé: co vlastně odlišuje profesi od pouhého prodávání, podnikání nebo zaměstnání? Co je to? No přece služba veřejnosti, potom zkušenost, zkušenost nabytá praxí, a znalosti a, ehm, to všechno ostatní, zatímco chlápěk, který se žene jenom za prachama, ten nikdy neuvažuje o — službě veřejnosti a nabytí zkušenosti a tak dále. Ale jako odborník a specialista —“

„No ovšem! To je úplně skvostný! Úplná nádhera! Tak to hoď na papír,“ prohlásil Rountree a brskně a nezadržitelně se vzdálil.

2

Třebaže Babbitt znal muka literární tvorby ze svých reklam a korespondence, přece jen si k přednášce, která měla vydat na celých deset minut, sedal toho večera se stísněným pocitem.

Položil nový školní sešit za patnáct centů na sklápěcí šicí stůlek své ženy a pro tuto událost ho přenesl do obývacího pokoje. Celá domácnost se zastrašeně stáhla a

into silence; Verona and Ted requested to disappear, and Tinka threatened with "If I hear one sound out of you – if you holler for a glass of water one single solitary time – You better not, that's all!" Mrs. Babbitt sat over by the piano, making a nightgown and gazing with respect while Babbitt wrote in the exercise-book, to the rhythmical wiggling and squeaking of the sewing-table.

[9] When he rose, damp and jumpy, and his throat dusty from cigarettes, she marvelled, "I don't see how you can just sit down and make up things right out of your own head!"

[10] "Oh, it's the training in constructive imagination that a fellow gets in modern business life."

[11] He had written seven pages, whereof the first page set forth:

364
7
32548.0
849.3
#

1) A profession
2) Not just trade
3) Skill & Vision
3) Shd be called.
"realtor" & not just
real est man
GFB Realte

[12] The other six pages were rather like the first.

[13] For a week he went about looking important. Every morning, as he dressed, he thought aloud: "Jever stop to consider, Myra, that before a town can have buildings or prosperity or any of those things, some realtor has got to sell 'em the land? All civilization starts with him. Jever realize that?" At the Athletic Club he led unwilling men aside to inquire, "Say, if you had to read a paper before a big convention, would you start in with the funny stories or just kind of scatter 'em all through?" He asked Howard Littlefield for a "set of statistics about real-estate sales; something good and impressive," and Littlefield provided something exceedingly good and impressive.

[14] But it was to T. Cholmondeley Frink that Babbitt most often turned. He caught Frink at the club every noon, and demanded, while Frink looked hunted and evasive, "Say, Chum – you're a shark on this writing stuff – how would you put this sentence, see here in my manuscript – manuscript – now where the deuce is that?

zvuku. Veronu a Teda vybědli, aby zmizeli a na Tinku hrozivě zvolal: „Ty, jestli uslyšíš od tebe jenom jeden tón, jestli jenom jednou způsobíš pohoršení – no, radím ti, neďalej to!“ Paní Babbittová seděla na druhé straně u klavíru, šila noční košili a dívala se uctivě na Babbitta, který na rytmicky se pohybujičím šicím stolku psal do sešitu.

Když se všecek upocený a rozdrážděný, s hrdlem cigaretami vypráhlým zdvihl, divila se: „Nechápu vůbec, jak se můžeš jen tak posadit a vymyšlet si něco z hlavy!“

„Ach, to záleží jen na výchově k tvořivé fantasii, již nám poskytuje moderní obchodní život.“

Napsal asi sedm stránek, z nichž první vypadala takto:

1) povolání
2) nejen obchod
3) Skill & Vision
3) Mělo by být nazýváno
"realtor" a ne
"real est man"
GFB Realte

Ostatních šest stránek se velmi podobalo první stránce.

Po celý týden chodil a vypadal nesmírně důležitě. Každého rána při oblékání tlumočil své myšlenky: „Už jsi někdy uvažovala o tom, Myro, že musí přijít realitář, jenž prodá půdu, nežli může mít město budovy a blahobyt anebo vůbec něco jiného? Celá civilizace se začíná teprve jím! Už jsi si to konečně jednou dobře rozvážila?“ V Atletickému klubu si bral lidi proti jejich vůli stranou a dotazoval se: „Heleď, kdybys měl říct něco před velkým shromážděním četl pojednání, začal bys komickými anekdotami anebo bys začal z prostředka?“ Požádal pana Howarda Littlefielda o statistiku reálních prodejů; „něco hezkého a působivého!“ a Littlefield mu dodal skutečně něco neobyčejně hezkého a působivého.

Ale nejčastěji se obracel Babbitt na T. Cholmondeley Frinka. Každodenně si naň počkal v klubu a zatím co Frink jako rozešvaný zvíře chtěl prchnouti, vyzval na něm: „Řekni, Chume, ty rozumíš přece psaní dokonale, jak bys napsal tuhle větu tady v tom manuskriptu – manuskript – no k čertu, kde to zase mám? – aha tady je. Řekl bys:

výhrůzkami k hrobovému tichu; Ted a Verona byli požádáni, aby zmizeli, a Tince bylo pohroženo: „Jestli jenom pípneš – jestli jenom jednou křikneš, že chceš sklenici vody – no, prostě to zkus a uvidíš!“ Paní Babbittová si sedla na druhý konec pokoje k pianu, pustila se do výroby noční košile a s úctou zírala na Babbitta, který na rytmicky se viklající a vrzající šicím stroji spisoval do školního sešitu.

Když vstal, zpocený a s roztřesenými rukama, v krku vyuzeno od cigaret, podivila se: „Já nepochopím, jak to dokážeš, jen tak z ničeho nic si sednout a napsat rovnou z hlavy celou řeč!“

„To je trénink. Mám tvůrčí fantasii. Moderní obchodní život k tomu člověka donutí.“

Sepsal celkem sedm stránek, z nichž na první stálo:

1) povolání
2) Ne jenom obchodní zaměřením
3) Skill & Vision
3) Mělo by se říkat "realtor" a ne
"real est man"
GFB Realte

Zbývajících šest stránek se celkem podobalo první.

Celý týden se tvářil důležitě, kudy chodil. Ráno myslil dennodenně nahlas: „žsis někdy uvědomila, Myro, že ve městě se může začít stavět a podnikat a vůbec může nastat rozkvět teprve tehdy, když jim nějaký realitář prodá parcely? Veškerá civilizace začíná u něho. žsisto někdy uvědomila?“ V Atletickému klubu si bral lidi proti jejich vůli stranou a dotazoval se: „Heleď, kdybys měl říct něco před velkým shromážděním, dal bys anekdoty na začátek, anebo bys celou řeč s nima sem tam prošpikoval?“ Požádal Howarda Littlefielda, aby mu opatřil „nějaké statistiky o prodeji nemovitostí, ale něco pěkného, aby to lidem vzalo dech“, a Littlefield přinesl něco výjimečně pěkného, že lidé úplně ztuhli.

Ale nejvíce ze všeho obracel se Babbitt na T. Cholmondeleyho Frinka. Přepadal ho každé poledne v klubu a naléhavě do něho hučel přes to, že se Frink tvářil uštvaně a jevil všechny známky zaječích úmyslů: „Heleď, Chume – ty se přeci v téhle branži vyznáš – jak asi bys řekl tohle, podívej, v rukopise jsem to zatím naskicoval – v

zmlkla. Verona a Ted byli požádáni, aby se vytratili. Tince pohrozil: „Jestli tě uslyším jenom pípnout – jestli začneš jednou jedinkrát hulákat, že chceš napít, tak – Prostě, at tě ani nenapadne!“ Paní Babbittová seděla na druhé straně u pianu, šila župan a s obdivem pohlížela na Babbitta, který psal do sešitu. Šicí stolek se viklal a povrzával do rytmu.

Když se upocený a rozechvělý zvedl, hrdlo zalehlé od cigaret, divila se: „Nepochopím, jak si dokážeš jenom tak sednout a psát ty věci rovnou z hlavy!“

„Ále, to dělá ten trénink v tvůrčí představivosti, kterého se člověku v moderní podnikání dostane.“

Napsal celkem sedm stránek, z nichž prvá začínala:

1) povolání
2) nejen obchod
3) Skill & Vision
3) Mělo by se říkat "realtor" a ne obch. s nem.
GFB Realte

Ostatních šest stránek vyhlíželo stejně jako první.

Týden chodil a tvářil se důležitě. Každé ráno, když se oblékal, nahlas uvažoval: „Už ses někdy, Myro, zamyslela nad tím, že dřív, než se může nějaké město rozrůstat a vzkvétat a vůbec, musí mu nějaký realitář prodat pozemky? Jím začíná veškerá civilizace. Už sis to někdy uvědomila?“ V Atletickému klubu odváděl muže k jejich nevelkému nadšení stranou a vypyčoval se jich: „Heleď, kdybys měl číst referát na nějaký veliký schůzi, začal bys legračnickými historikami, nebo bys to s nima jenom tak prošpikoval?“ Požádal Howarda Littlefielda, aby mu sebral „pár statistických údajů o prodeji nemovitostí“, něco, aby to udělalo dojem a působilo dobře, a Littlefield dodal něco, co dělalo přímo vynikající dojem a působilo velice dobře.

Ale nejčastěji se Babbitt obracel na T. Cholmondeleyho Frinka. Každé poledne v klubu Frinka chytil, a zatímco ten uštvaně a vyhubavě pokouval stranou, páchil z něho: „Koukej, ty máš tohleto lehký pero – jak bys postavil tuhle větu, podívej, tuhle v rukopise – rukopi – no tak, kde to k čertu mám? – jo, tadyhle. Řek

– oh, yes, here. Would you say ‘We ought not also to alone think?’ or ‘We ought also not to think alone?’ or –”

[15] One evening when his wife was away and he had no one to impress, Babbitt forgot about Style, Order, and the other mysteries, and scrawled off what he really thought about the real-estate business and about himself, and he found the paper written. When he read it to his wife she yearned, “Why, dear, it’s splendid; beautifully written, and so clear and interesting, and such splendid ideas! Why, it’s just – it’s just splendid!”

[16] Next day he cornered Chum Frink and crowed, “Well, old son, I finished it last evening! Just lammed it out! I used to think you writing-guys must have a hard job making up pieces, but Lord, it’s a cinch. Pretty soft for you fellows; you certainly earn your money easy! Some day when I get ready to retire, guess I’ll take to writing and show you boys how to do it. I always used to think I could write better stuff, and more punch and originality, than all this stuff you see printed, and now I’m doggone sure of it!”

[17] He had four copies of the paper typed in black with a gorgeous red tide, had them bound in pale-blue manilla, and affably presented one to old Ira Runyon, the managing editor of the *Advocate-Times*, who said yes, indeed yes, he was very glad to have it, and he certainly would read it all through – as soon as he could find time.

[18] Mrs. Babbitt could not go to Monarch. She had a women’s-club meeting. Babbitt said that he was very sorry.

III.

[19] Besides the five official delegates to the convention – Babbitt, Rountree, W. A. Rogers, Alvin Thayer, and Elbert Wing – there were fifty unofficial delegates, most of them with their wives.

[20] They met at the Union Station for the midnight train to Monarch. All of them, save Cecil Rountree, who was such a snob that he never wore badges, displayed celluloid buttons the size of dollars and lettered “We zoom for Zenith.” The official delegates were magnificent with silver and magenta ribbons. Martin Lumsen’s little boy Willy carried a tasselled banner inscribed “Zenith the Zip City – Zeal, Zest and Zowie – 1,000,000 in 1935.” As the delegates arrived, not in taxi-cabs but in the family automobile driven by the oldest son or by Cousin Fred, they formed impromptu processions through the station waiting-room.

měli bychom si kromě toho ještě myslit? Anebo: měli bychom si ještě myslit kromě toho? Anebo –“

Jednou večera, když jeho žena nebyla doma a ani jinak nebyl přítomen nikdo, komu by byl mohl imponovati, zapomněl Babbitt na styl, slovosled a ostatní záhady a načmáral, co si skutečně myslil o realitním obchodu a o posici své vlastní osoby, a shledal, že jeho přednáška je hotova. Když mu to jeho žena předčítala, zvolala: „Ale, drahoušku, to je velkolepé! Tak krásně psané, tak jasně a zajímavé a tak skvostně ideje! No, je to vskutku – vskutku velkolepé!“

Příštího dne chytil Chuma Frinka a krákorál hrdě: „No, starý brachu, tak jsem to včera večer dokončil! Prostě jsem to tak naškrábal! Vždycky jsem si myslil, že vy spisovatelé se řádně namáháte, abyste něco pořádného napsali, ale, pro pána boha, je to přece jenom šablona! Docela pohodlné pro vás, lidičky! Vyděláváte si lehkou penize! Až já budu jednou tak daleko, že si nebudu muset hledět obchodu, oddám se sám tomu spisování, a pak vám, chlapíkům, ukáži, jak se to musí dělat! Už odjakživa jsem si myslil, že bych také dovedl něco lepšího napsat, něco jistě lepšího a originálnějšího, než ten krám, jaký se dneska tiskne – a teď jsem se o tom přesvědčil!“

Dal celé to pojednání vytisknouti ve čtyřech exemplářích, černým tiskem, se skvostně červeným titulem, a dal to svázati do bleděmodré manilly. Jeden z nich věnoval starému Irovi Runyonovi, šéfredaktoru „Advocate-Timesů“, který ho ubezpečil, že je skutečně rád, že se mu dostává té cti, a že si to zcela určitě dopodrobna přečte, jak jen bude mít trochu kdy.

Paní Babbittová nemohla jeti do Monarchu. Musila jíti do schůze ženského klubu. Babbitt podotkl, že je mu to velmi líto.

III.

Kromě pěti oficiálně delegovaných pánů – Babbitta, Rountreeho, W. A. Rogerse, Alvina Thayera a Elberta Winga – jelo ještě asi padesát neoficiálních delegátů na shromáždění, většina z nich se svými manželkami.

Setkali se u stanice Unionu a jeli nočním vlakem do Monarchu. Všichni – s výjimkou Cecila Rountreeho, jenž byl takový snob, že nenosil nikdy odznaků – měli asi jako dolar velké celuloidové knoflíky, na kterých stálo napsáno: „Táhneme na Zenith.“ Oficiální delegáti se stkvěli ještě stříbrnými a rezavě barevnými pasy. Malý hoch, syn Martina Lumsena, nesl prapor, zdobený nápisem: „Zenith – Čiperné město – vždy v čele – 1,000,000 v r. 1935.“ Když se všichni delegáti přijížděli, ne v autodrožkách, nýbrž v rodinných autech, které nejstarší syn nebo strejda Fred řídil, utvořilo se procesí, jež procházelo nádražní čekárnou.

rukopise – kruci, kde mám ten rukopis? – aha, tady. Řek bys: ‚Neměli bychom rozhodně spoléhat‘ nebo ‚Rozhodně bychom neměli spoléhat‘? Nebo –“

Jednou večer, když manželka nebyla doma a on neměl komu imponovat, zapomněl Babbitt na sloh, osnovu a na ostatní záhady, naškrábal v jednom zátahu všechno, co si opravdu myslel o obchodu s nemovitostmi a o sobě; a zjistil, že má projev hotový. Když ho předčítal manželce, pravila nadšeně: „Drahoušku, to je nádherné! Napsals to překrásně a je to tak jasné a zajímavé, a těch nádherných myšlenek! Ne, to je opravdu – no prostě nádherné!“

Den nato chytil Frinka, zahnal ho do rohu a krákorál: „Tak včera jsem to dopsal, bráško! Vyspal jsem to z rukávu! Vždycky jsem si myslel, jaká to musí být dřina, když vy podvodníci spisovatelští něco sepisujete, ale ono je to úplná legrace. Vy se teda moc nenaděte – takhle lážo plážo vydělávat peníze! Jednou, až se budu chystat do penze, vrhnu se na spisovatelství a ukážu vám, chlapi, jak se to má dělat. Vždycky jsem si myslel, že bych ty články, které člověk vidí v novinách, uměl napsat líp a originálnějc a tak, že by víc s lidma hnuly, a teď to vím na beton!“

Dal projev čtyřikrát opsat na stroji, černě se skvostně červeným nadpisem, dal jej svázat do bledě modrého ručního papíru a přivětit jej věnoval starému Irovi Runyonovi, šéfredaktoru *Advocate Times*, jenž pravil výborně, no výborně, ohromně se mu to hodí a určitě si to pozorně přečte – jak jen bude mít chvíli volnou.

Paní Babbittová do Monarchu jet nemohla. Měla zasedání Klubu žen. Babbitt prohlásil, že mu to je strašně líto.

3

Kromě pěti oficiálních delegátů sjezdu – Babbitta, Rountreeho, W. A. Rogerse, Alvina Thayera a Elberta Winga – dostavilo se padesát neoficiálních delegátů, většinou s manželkami.

Měli sraz na nádraží Unie; odkud o půlnoci jel vlak do Monarchu. Všichni – až na Cecila Rountreeho který byl takový snob, že odznaky nikdy nenosil – se pyšnili celuloidovými knoflíky velikosti dolaru, na nichž stálo „Zenith zvítězil“. Na oficiálních delegátech se báječně vyjímal stříbrné a tmavofialové stuhy. Hošík Martina Lumsena, Willi, třímal prapor s velikými střapci s nápisem „Zenithský Záznak – Zdraví, Zaměstnanost, Zdatnost – v r. 1935 – 1,000,000.“ Když se všichni delegáti sjeli, ne v taxíky, ale rodinnými automobily, které řídil nejstarší syn nebo bratránek Fred, seřadili se a táhli v improvizovaném průvodu nádražní čekárnou.

bys: ‚Neměli bychom si toliko myslet?‘ nebo ‚Neměli bychom si myslet toliko?‘ nebo –“

Jednou večer, když žena byla pryč a Babbitt neměl, na koho by dělal dojem, pustil z hlavy slovosled a ostatní zásady, naškrábal, co si doopravdy o obchodu s nemovitostmi a o sobě myslí, a zjistil, že má přednášku napsanou. Když to ukázal manželce, rozplývala se: „No, miláčku, to je skvělé. Krásně napsané, tak jasné a zajímavé, tak skvělé nápady! No je to – je to prostě skvělé!“

Příští den zahnal Chuma Frinka do kouta a krákorál: „No, kolegáčku, včera večer jsem to dopsal. Šlo to jak po másle! Myslí jsem si, že to vy psavečkové máte těžký, když si ty kousky musíte vymýšlet, ale podřte mě: vždyť je to prkotinka! Máte chlapi pěkně pohodlnoucký život, přidete si na ty svoje peníze lehkou, jen co je pravda. Až půjdu do důchodu, dám se nejspíš asi na psaní a ukážu vám, hošové, jak se to dělá. Vždycky jsem si myslel, že bych dokázal psát lepší věci, s větší šťouou a originalností, než všechny ty kydy, co se tisknou, a teď jsem si tím zatraceně jistej!“

Nechal si přednášku napsat čtyřikrát černou páskou s nádherným rudým nadpisem, dal si kopie svázat do světle modrého maniálního plátna a žoviálně věnoval jednu starému Irovi Runyonovi, šéfredaktoru *Strážce doby*, který řekl, ach ano, že je velice rád, že to má, a že si to určitě celé pozorně přečte, jakmile najde čas.

Paní Babbittová nemohla jet do Monarchu. Měla schůzi dámského spolku. Babbitt ji ubezpečil, že ho to velice mrzí.

3

Mimo pět oficiálních delegátů – Babbitta, Rountreeho, W. A. Rogerse, Alvina Thayera a Elberta Winga – jelo na schůzi padesát delegátů neoficiálních, většinou se svými manželkami.

Sešli se na nádraží Union k půlnočnímu vlaku do Monarchu. Kromě Cecila Rountreeho, který byl takový snob, že odznaky nikdy nenosil, vystavovali všichni na odiv plexisklové odznaky velikosti dolaru s nápisem „Fandíme Zenitu“. Oficiální delegáti vytvářeli velkolepý dojem stříbrnými a temně fialovými stuhami. Willy, synek Martina Lumsena, nesl vlajku ozdobenou třásněmi a nápisem: „Zenit, město budoucnosti, budují ho naše ctnosti – 1 000 000 v roce 1935.“ Jak delegáti přijížděli, ne v taxících, ale v rodinných automobilech, řízených nejstarším synem nebo bratrancem Fredem, procházeli čekárnou nádraží jako improvizovaný průvod.

[21] It was a new and enormous waiting-room, with marble pilasters, and frescoes depicting the exploration of the Chaloosa River Valley by Pèrre Emile Fauthoux in 1740. The benches were shelves of ponderous mahogany; the news-stand a marble kiosk with a brass grill. Down the echoing spaces of the hall the delegates paraded after Willy Lumsen's banner, the men waving their cigars, the women conscious of their new frocks and strings, of beads, all singing to the tune of Auld Lang Syne the official City Song, written by Chum Frink:

[22] Good old Zenith,
Our kin and kith,
Wherever we may be,
Hats in the ring,
We blithely sing
Of thy Prosperity.

[23] Warren Whitby, the broker, who had a gut of verse for banquets and birthdays, had added to Frink's City Song a special verse for the realtors' convention:

[24] Oh, here we come,
The fellows from
Zenith, the Zip Citee.
We wish to state
In real estate
There's none so live as we.

[25] Babbitt was stirred to hysteric patriotism. He leaped on a bench, shouting to the crowd:

[26] "What's the matter with Zenith?"

[27] "She's all right!"

[28] "What's best ole town in the U. S. A.?"

[29] "Zeeeee-nith!"

[30] The patient poor people waiting for the midnight train stared in unenvious wonder-Italian women with shawls, old weary men with broken shoes, roving road-wise boys in suits which had been flashy when they were new but which were faded now and wrinkled.

[31] Babbitt perceived that as an official delegate he must be more dignified. With Wing and Rogers he tramped up and down the cement platform beside the waiting Pullmans. Motor-driven baggagetrucks and red-capped porters carrying bags sped down the platform with an agreeable effect of activity. Arc-lights glared and stammered overhead. The glossy yellow sleeping-cars shone impressively. Babbitt made his voice to be measured and lordly; he thrust out his abdomen and rumbled, "We got to see to it that the convention lets the Legislature understand just where they get off in this

Byla to nesmírně velká nová čekárna s mramorovými sloupy a freskami, které představovaly, jak se propadá údolí řeky Chaloosy; maloval je páter Emil Fauthoux v roce 1740. Lavice byly z mohutného mahagonu, novinová bouda byl mramorový kiosk s mosaznými závorami. Delegation kráčela znejícími chodbami za praporem Willyho Lumsena, mužové mávali svými cigaretami, ženy si počínaly velmi sebevědomě v nových šatech, ozdobených strakatými perlemi; všichni zpívali píseň City, složenou Chumem Frinkem na melodii Aulda Langa Synea:

„Zenithe, ty město milé,
Domove náš a vlasti,
V tobě ztrávené chvíle
Zbaví nás bolu a strasti.“

Warren Whitby, kupec, který k hostinám a narozeninám smolil příležitostné verše, přidal k písni Frinkově ještě verše zvláštní – pro speciální potřeby realitářů:

„Jdeme a jdeme
Šťěstí v tvář tvář,
Zenith vám opatřit chceme
My, realitáři.“

V Babbittovi se hnul hysterický patriotismus. Vyhoupl se na lavici a zvolal do masy:

„Jak je, Zenithe?“

„All right na všech koncích!“

„Které je nejlepší město USA.?"

„Zeeeee-nith!“

Nedočkaví, chudí lidé, kteří čekali na půlnoční vlak, zírali naň se závistivým podívem – italské ženy ve velkých šátcích, staří, cestou znavení mužové s roztrhanými botami, mladenci-tuláci, kterým moudrost silnice byla psána ve tváři a jejichž šaty byly kdysi křiklavé a strakaté, nyní však už oděné a zmuchlané.

Babbitt poznal, že se musí jako delegát chovat důstojně. Promenoval s Wingem a Rogersem podél čekajícího Pullmannova vozu sem a tam po betonovém peroně. Zavazadlové vozy jezdily s motorovým pohonem a nosiči s červenými mi čepicemi spěchali s ručními zavazadly podél nástupiště a jejich hbitou činností bylo příjemně pozorovat. Obloukové lampy planuly nad jejich hlavami. Svítící žluté spací vozy se leskly, vábíce k odpočinku. Babbitt usiloval, aby jeho hlas zněl vznešeně a odměřeně; povytáhl břicho a pravil: „Musíme na tom trvat, aby zákonodárné shromáždění objasnilo,

Byla to nová a obrovská čekárna s čtverhrannými mramorovými sloupy a s freskami znázorňujícími průzkum údolí řeky Chaloosy páterem Emilem Fauthouxem v roce 1740. Lavice byly vlastně příhrádky z pompézního mahagonu, novinový stánek byl mramorový kiosk s ozdobnou mosaznou mříží. Delegáti si vykračovali pod praporem Williho Lumsena síní, která zvučela ozvěnami, muži mávali doutníky a ženy se nakrucovaly v nových šatech a s náhrdelníky, a na nápěv písně „Tak dávno už je tomu dnes“ zpívali oficiální městskou hymnu, jejíž text pocházel z pera Chuma Frinka:

*Zenithe náš,
tys naše stráž,
s tebou lze všude jít.
Tož klobouk výš,
ať píseň – slyš –
chválí tvůj blahobyť!*

Warren Whitby, zprostředkovatel, obdařený zvláštním nadáním vytvářet básně u příležitosti slavnostních hostin a narozenin, připsal k Frinkově městské hymně několik veršů speciálně pro sjezd realitářů:

*Tak už jsme tu
ze Zenithu,
z města na záznaky.
Realitní svět
nepozná hned
takové pašáky!*

V Babbittovi se hystericky vzvedmulo vlastenectví. Vyskočil na lavici a zahulákal na shromáždění:

„Čí je Zenith?“

„Náš!“

„Kde je na světě nejlíp?“

„V Zenithuúúúúúúúú!“

Trpěliví chudobní lidé, kteří čekali na odjezd půlnočního vlaku, hleděli na ně s podívem a bez závěsti – Italky v šálách, unavení starci v rozedraných škrpálech, mladiství tuláci, protřelí silnicí a v oblecích, které kdysi, pokud byly nové, hýřily křiklavými barvami, ale teď vypadaly ošumělé a byly celé pomačkané.

Babbitt si uvědomil, že jakožto oficiální delegát musí se chovat důstojně. Promenoval po cementovém nástupišti podél čekajících Pullmannových vagonů po boku Winga a Rogere. Motorové vozíky na zavazadla a nosiči v červených čepicích s kufry se míhali po nástupišti a vytvářeli tak příjemnou atmosféru přičinlivosti. Nahoře se třepotala a žhnula světla obloukových lamp. Lesklé žluté lůžkové vozy impozantně zářily. Babbitt si dal záležet, aby mluvil odměřeně a vznešeně; nadmul břicho a zabručel: „Musíme se postarat o to, aby Sjezd dal vláde jasně na srozuměnou, že je na čase přestat s tím

Byla to nová a rozlehlá čekárna s mramorovými pilíři a s freskami zobrazujícími Pèrre Emile Fauthoux, jak v roce 1740 probádává údolí řeky Chaloosy. Lavice připomínaly těžkopádné mahagonové police; noviny se kupovaly v mramorovém kiosku s mosaznou mříží. Delegáti pochodovali zvučícími prostorami haly za vlajkou Willyho Lumsena, muži mávali doutníky, ženy na sobě cítily své nové šaty a korále, a všichni zpívali oficiální HYMNU MĚSTA, již napsal T. Cholmondeley Frink:

*Zenit, naše město měst,
přítav všechněch dlouhých cest,
ať nás kde chce chytí noc,
jeden dva se najdem,
do kroužku se sejdem,
opěvujuj tvoji moc.*

Obchodník Warren Whitby, který na oslavách narozenin a večírcích projevoval nadání pro poezii, přidal pro sjezd realitářů k Frinkově HYMNĚ zvláštní sloku:

*My držíme správný krok,
my věříme na pokrok,
Zenit, město budoucnosti,
odtud my jdeme
prodávat všem,
nejlepší nemovitosti.*

Babbitta se zmocnila vlastenecká hysterie. Vyšvihl se na lavici a zakřičel do davu:

„Jakej je Zenít?“

„Je, jak má býýýýt!“

„Který je nejlepší město v celech USA?“

„Zééééiiiiit!“

Nuzáci, kteří trpělivě čekali na půlnoční vlak, zírali v úžasu bez kouska závěsti – Italky zahalené v šálech, unavení starci v rozbitých botách, protřelí tuláci v šatech, které bývaly nové a honosné, ale teď byly vybledlé a zmuchlané.

Babbitt pochopil, že jako oficiální delegát musí vystupovat důstojně. Šlapal s Wingem a Rogersem betonové nástupiště sem a tam podél čekajících pullmanů. Po nástupišti se kmitali nosiči s červenými čepicemi a taškami a motorové vozíky na zavazadla a vzbuzovali příjemný dojem ruchu. Nad hlavami jim zářily a koktaly obloukovky. S úctou pohlíželi na velké lesklé žlutavé lůžkové vagony. Babbitt dodal svému hlasu rozvážnosti a pánovitosti. Vystrčil břicho a dunivým hlasem prohlásil:

„Musíme se postarat, aby tenhle sjezd dal našim

matter of taxing realty transfers." Wing uttered approving grunts and Babbitt swelled – gloated –

[32] The blind of a Pullman compartment was raised, and Babbitt looked into an unfamiliar world. The occupant of the compartment was Lucile McKelvey, the pretty wife of the millionaire contractor. Possibly, Babbitt thrilled, she was going to Europe! On the seat beside her was a bunch of orchids and violets, and a yellow paperbound book which seemed foreign. While he stared, she picked up the book, then glanced out of the window as though she was bored. She must have looked straight at him, and he had met her, but she gave no sign. She languidly pulled down the blind, and he stood still, a cold feeling of insignificance in his heart.

[33] But on the train his pride was restored by meeting delegates from Sparta, Pioneer, and other smaller cities of the state, who listened respectfully when, as a magnifico from the metropolis of Zenith, he explained politics and the value of a Good Sound Business Administration. They fell joyfully into shop-talk, the purest and most rapturous form of conversation:

[34] "How'd this fellow Rountree make out with this big apartment-hotel he was going to put up? Whadde do? Get out bonds to finance it?" asked a Sparta broker.

[35] "Well, I'll tell you," said Babbitt. "Now if I'd been handling it –"

[36] "So," Elbert Wing was droning, "I hired this shop-window for a week, and put up a big sign, 'Toy Town for Tiny Tots,' and stuck in a lot of doll houses and some dinky little trees, and then down at the bottom, 'Baby Likes This Dollydale, but Papa and Mama Will Prefer Our Beautiful Bungalows,' and you know, that certainly got folks talking, and first week we sold –"

[37] The trucks sang "lickety-lick, lickety-lick" as the train ran through the factory district. Furnaces spouted flame, and power-hammers were clanging. Red lights, green lights, furious white lights rushed past, and Babbitt was important again, and eager.

IV.

[38] He did a voluptuous thing: he had his clothes pressed on the train. In the morning, half an hour before they reached Monarch, the porter came to his berth and whispered, "There's a drawing-room vacant, sir. I put your suit in there." In tan autumn overcoat over his pajamas, Babbitt slipped down the green-curtain-lined

kdě je pohyblivý bod, co se týče zdanění realitní dopravy!" Wing kývl přísvědčivě a Babbitt oplýval hrdostí. Triumfoval...

Někdo odtáhl stranou záclonu Pullmannova kupé a Babbitt vrhl pohled do neznámého světa. Uvnitř kupé seděla Lucile Mc Kelveyová, rozkošná žena milionářova. Snad, problesklo Babbittovi, chce jeti do Evropy! Na sedadle vedle ní ležela kytice orchidejí a fialek a kniha v žlutém papírovém obalu, jež vypadala hodně exoticky. Co nahlížel dovnitř, vzala knihu a dívala se oknem, jako by se nudila. Zřejmě jej viděla a on jí byl přece představen, ale nedávala znát, že by ho znala. Stáhla pomalu zase záclonu a on stál klidně, se studeným pocitem bezvýznamnosti v hloubi srdce.

Ale ve vlaku nabyl opět sebevědomí, když potkával delegáty Sparty, Pioneeru a jiných malých měst, kteří poslouchali s plnou úctou, když on, aristokrat metropole Zenithu, jim vykládal své názory o politice a o dobrém, jasném, obchodním jednání. S radostným zápalem věnovali se rozmluvě o obchodu, což je nejčistší a nejnadějnější forma hovoru:

„Jak to ten člověk, ten Rountree, vlastně myslil s tím velkým obytným hotelem, který chce postavit? Jak to chce udělat? Mají být vydány akcie k získání peněz?“ tázal se kupec ze Sparty.

„Já vám to vysvětlím,“ nabídl se Babbitt. „Kdybych já celou tu věc měl v ruce –“

„Já jsem pronajal výkladní skříň na jeden týden,“ pravil Elbert Wing, „a vyvěsil jsem velkou tabuli: ‚Panenský ráj pro malé maminky; a postavil jsem tam řadu drobných domečků, zasázel množství hezoučkových malých stromků a dole byla zase tabule: ‚Baby těšil se z toho Panenského města, ale matička a tatíček dávají přednost našim rozkošným vilkám!‘, a můžete mi věřit, že lidé se skutečně stali pozornějšími, a v prvním týdnu prodali jsme –“

Vagony zpívaly: likety-lik, likety-lik. Vlak rachotil tovární čtvrtí, plameny šlehaly z vysokých pecí a parní kladiva burácela. Červená světla, zelená světla a bleděbílá světla jiskřila kolem, a Babbitt byl zase normální a pln snaživosti.

IV.

Dovolil si ohromný přepych: dal si vyžehlit ve vlaku oblek. Příštího rána, půl hodiny předtím, než dostihli Monarchu, přišel průvodčí k jeho posteli a šeptal: „Pane, je volný jeden salon. Připravil jsem tam váš oblek.“ Maje hnědý podzimní svrchník přes pyjama, proklouzl Babbitt zelenými záclonami postranní chodby a vstoupil po prvé

zdaňováním nemovitostních převodů.“ Wing souhlasně zachrochtal a Babbitt se dmul pýchou – a tvářil se zavile.

V jednom oddělení Pullmanova vagónu vytáhli roletu a Babbitt nahlédl do neznámého světa. V oddělení jela Lucile McKelveyová, hezká manželka milionářského podnikatele. Možná, pomyslel si Babbitt vzrušeně, možná že jede do Evropy! Vedle ní na sedadle ležela kytice orchidejí a fialek a žlutá brožura, která vypadala na knihu v nějakém cizím jazyce. Jak tak na ni valil oči, sebrala Lucile knihu a pak se podívala z okna, jako kdyby se nudila. Určitě hleděla přímo na něho – a byl jí přece představen –, ale tvářila se, že ho nezná. Unyle stáhla roletu a on zůstal stát, ani se nehýbal, a do srdce se mu vkrádal studený pocit bezvýznamnosti.

Ale když se ve vlaku setkal s delegáty ze Sparty, Pioneeru a z ostatních menších měst státu, nabyl opět sebevědomí; naslouchali mu uctivě a on, jakožto velmož z hlavního města, vykládal o politice a o významu Zdravého Obchodnického Vedení Státních Záležitostí. Radostně se jali přetřásat otázky prodeje nemovitostí, tento nejryzejší a nejvíce povznášející předmět konverzace.

„Jak dopad ten rošťák Rountree s tím nóbl hotelem, co ho chtěl postavit? Jak to zařýval? Budou se prodávat akcie na krytí?“ zeptal se agent ze Sparty.

„No, něco vám řeknu,“ pravil Babbitt. „Teda kdybych o tom rozhodoval já –“

„Tak jsem –“ vykládal zdlouhavě Elbert Wing, „teda najmul na týden ten výklad a dal jsem tam velkou tabuli ‚Malinké Městečko pro Mrňousky – pod ní jsem postavil fúry domečků pro panny a sem tam nějaký ten parádní stromeček a dolů jsem napsal: ‚Vašemu mazlíčkovi se tenhle Liliput líbí, ale tatínek s maminkou se radši nastěhují do našich Věhlasných Vilek‘, a to si dovedete představit, brzo se o tom začlo všude mluvit a první týden jsme prodali –“

Vagóny zpívaly „klikety klik, klikety klik“ a vlak ujížděl tovární čtvrtí. Z vysokých pecí šlehaly plameny a ozývalo se zvonění parních bucharů. Kolem se míhala červená, zelená a zuřivě bílá světla a Babbitt byl už zase důležitý a plný podnikavosti.

4

Popřál si velikou rozkoš: dal si ve vlaku vyžehlit šaty. Ráno, půl hodiny před příjezdem do Monarchu, přistoupil k jeho lůžku vlakový sluha a zašeptal: „V jednom salonku je volno, pane. Dal jsem vám šaty tam.“ Babbitt si přehodil světle hnědý podzimní svrchník přes pyžama a chodbičkou lemovanou zelenými záclonami poprvé

zákonodárcům jasně najevo, co si mohou dovolit, pokud jde o daně z převodu nemovitostí.“ Wing něco souhlasně zabručel a Babbitt se nafoukl – v duchu si poklepal na rameno –

V pullmanu vyjela vzhůru roleta kupé a Babbitt pohlédl do neznámého světa. V kupé jela Lucile McKelveyová, půvabná žena toho milionářského kontrahenta. Možná, vzrušil se Babbitt, možná že jede do Evropy! Na sedadle vedle ní ležela kytice orchidejí a fialek, a do žlutého papíru zabalená kniha, která vypadala cizokrajně. Jak Babbitt zíral, zvedla knihu a vyhlédla z okna, jako by se nudila. Musela hledět přímo na něho a byl jí přece představen – ale dělala, že ho nevidí. Unyle opět stáhla roletu a Babbitt ztuhl s ledovým pocitem bezvýznamnosti v srdci.

Ve vlaku se mu však hrdost vrátila, když se setkal s delegáty ze Sparty, Pioneeru a dalších menších měst státu. Naslouchali uctivě, když jim jako magnificence ze zenitské metropole vysvětloval politiku a hodnotu DOBRÉ a ROZUMNÉ VLÁDY PODNIKATELŮ. S radostí se pustili do hovoru o práci, nejčistšího a nejúčvatnějšího druhu konverzace:

„Jak se tomu rošťákovi Rountreemu vede s tím ohromným hotelovým domem, co se ho chystal stavět? Jak to skoulel? Financoval to z obligací?“ ptal se podnikatel ze Sparty.

„No, já vám povím,“ řekl Babbitt. „Teda, kdybych to dával dohromady já –“

„Tak,“ pobzkoval Elbert Wing, „jsem si pronajal tu výlohu na týden, dal jsem do ní velké nápis: MALÉ DOMKY PRO POTOMKY a nastrkal jsem tam spoustu domečků pro panenky a pár mrňavejších stromečků a dolů ke sklu jsem dal: ‚Dětem se takovýhle Maňáskov líbí, ale tatínek s maminkou dávají přednost NAŠIM KRÁSNÝM RODINNÝM DOMKŮM‘, a víte, že se to mezi lidma rozkřiklo a první týden jsme prodali –“

Vozy zpívaly „klapityklap, klapityklap“ a vlak projížděl čtvrtí továren. Pece vyplivovaly plameny a buchary rachotily. Kolem uháněla červená světla, zelená světla, světla doběla rozžruřená, a Babbitt byl opět důležitý a plný elánu.

4

Dopřál si nesmírnou rozkoš – nechal si ve vlaku vyžehlit šaty. Ráno, půl hodiny předtím, než dojele do Monarchu, přišel k jeho lůžku sluha a zašeptal: „Máte volný saloněk, pane. Dal jsem vám tam oblek.“ V hnědavém podzimním svrchníku přes pyžama proklouzl Babbitt chodbičkou se zelenými záclonkami do lesku svého prvního soukromého

aisle to the glory of his first private compartment. The porter indicated that he knew Babbitt was used to a man-servant; he held the ends of Babbitt's trousers, that the beautifully sponged garment might not be soiled, filled the bowl in the private washroom, and waited with a towel.

[39] To have a private washroom was luxurious. However enlivening a Pullman smoking-compartment was by night, even to Babbitt it was depressing in the morning, when it was jammed with fat men in woollen undershirts, every hook filled with wrinkled cottony shirts, the leather seat piled with dingy toilet-kits, and the air nauseating with the smell of soap and toothpaste. Babbitt did not ordinarily think much of privacy but now he revelled in it, revelled in his valet, and purred with pleasure as he gave the man a tip of a dollar and a half.

[40] He rather hoped that he was being noticed as, in his newly pressed clothes, with the adoring porter carrying his suit-case, he disembarked at Monarch.

[41] He was to share a room at the Hotel Sedgwick with W. A. Rogers, that shrewd, rustic-looking Zenith dealer in farm-lands. Together they had a noble breakfast, with waffles, and coffee not in exiguous cups but in large pots. Babbitt grew expansive, and told Rogers about the art of writing; he gave a bell-boy a quarter to fetch a morning newspaper from the lobby, and sent to Tinka a post-card: "Papa wishes you were here to bat round with him."

V.

[42] The meetings of the convention were held in the ballroom of the Allen House. In an anteroom was the office of the chairman of the executive committee. He was the busiest man there; he was so busy that he got nothing done whatever. He sat at a marquetry table, in a room littered with crumpled paper and, all day long, town-boosters and lobbyists and orators who wished to lead debates came and whispered to him, whereupon he looked vague, and said rapidly, "Yes, yes, that's a fine idea; we'll do that," and instantly forgot all about it, lighted a cigar and forgot that too, while the telephone rang mercilessly and about him men kept beseeching "Say, Mr. Chairman—say, Mr. Chairman!" without penetrating his exhausted hearing.

[43] In the exhibit-room were plans of the new suburbs of Sparta, pictures of the new state capitol, at Galop de Vache, and large ears of corn with the label, "Nature's

v životě do nádhery zvláštního oddělení. Průvodčí mu dal znáti, že ví, že Babbitt je zvyklý na komorníka; podržel mu dole kalhoty, aby tato skvostně připravená část obleku se opět nezašpinila, nalil do umyvadla v soukromé toaletě vodu a čekal s připraveným ručníkem.

Mít svou vlastní umyvárnu je přepych a nejvyšší rozkoš. I když kuřácký oddíl v Pullmannově oddíle vypadá večer velmi přívětivě, přece byl Babbitt deprimován, když zrána bylo vše naplněno tlustými muži s bavlněným spodním prádlem, když pomačkané, bavlněné svrchní košile visely na každém háku, když kožená sedátka byla obtížena ušpiněnými součástmi toalety, když vzduch těžce a odporně zapáchal po mýdlech a zubních krémech. Obvyčejně nestál Babbitt mnoho o to, aby se mohl uchýlit do ústraní, ale nyní mu to bylo velmi příjemné, těšil se ze služeb svého komorníka a přetékal radostí, když tomu muži odevzdával jako zpropitné jeden a půl dolaru.

Doufal, že vzbudí trochu obdivu, když v svém čerstvě vyžehleném obleku vystupoval v Monarchu, maje hluboce mu oddaného průvodčího a nosiče.

Měl obývat v hotelu Sedgwick pokoj s W. A. Rogersem, Istivým, venkovsky vypadajícím obchodníkem s pannami. Společně imponantně posnídali kávu, ale ne z nutných koflíků, nýbrž z velkých konvic. Babbitt přetékal nic. Rogersovi se svěříl se svým uměním spisovatelským, jednomu liftboyi dal čtvrt dolaru, že mu přinesl ze síně ranní noviny, a napsal Tince pohlednici: „Tatínkovi je velmi líto, že tady nejsi, aby ses s ním pobavila.“

V.

Schůzky se daly v taneční síni Allen Housu. V předsíni byla kancelář předsedy výkonného výboru. Byl to tam nejměstnanější člověk; byl tak zaměstnan, že nakonec neudělal vůbec nic. Seděl u skládacího stolu v pokoji, v kterém se na zemi povalovala spousta zmačkaného papíru; nepřetržitě přicházeli novinoví agenti, lidé, kteří se snažili vlivně působit na členy kongresu; řečníci, hodlající debatovat, mu neustále našeptávali něco, načej on vždy nejistě vzhlédl a spěšně řekl: „Ano, ano, to je skvostný nápad, to učiníme,“ a hned zase všecko zapomněl, zapálil si cigaretu a i na ni ihned zapomněl, zatím co telefon neúprosně zvonil a hrstka mužů kolem něho snažně prosila: „Slyšte – pane předsedo –, slyšte – pane předsedo –!“ aniž mohli proniknouti k jeho vyčerpané schopnosti chápati všecko, co říkali.

Ve výstavní síni byly plány na nová předměstí města Sparty, fotografie nového státního kapitolu v městě Galop de Vache, a velké žitné klasy s nápisem „Nejryzejší

v životě slavnostně vkouzl do soukromého oddělení. Sluha mu dal znáti, že ví, že Babbitt je zvyklý dát se strojit komorníkem: přidržel mu nohavice, aby se prvotřídně vyčištěný oblek nezamazal, napustil vodu do umyvadla v soukromé koupelně a zůstal stát s připraveným ručníkem.

Mít soukromou koupelnu bylo něco báječného. Kuřácké oddělení pullmana v noci sice inspirovalo, ale po ránu tam padala tíha i na Babbitta; bývala tam tlačnice otylých mužů ve vlněných nátělnících, všechny věšáky byly plné pomačkaných bavlněných košil, na kožených Sedadlech se kupily upatlané neceséry a z pachu zubní pasty a mýdla se dělalo mdló. Babbitt obvykle o soukromí zrovna nestál, ale teď si v něm líboval, líboval si, že ho obsluhuje komorník, a předtím rozkoší, když úslužnému muži dával půldruhého dolaru díškrece.

Dosti úpěnlivě doufal, že se na něho lidé dívají, když se v čerstvě vyžehleném obleku a provázen oddaným sluhou, který mu nesl kufr, vylodil v Monarchu.

Měl bydlet v hotelu Sedgwick v jednom pokoji s W. A. Rogersem, tím mazaným Zeniitanem, jenž obchodoval zemědělskými pozemky a vypadal jako stoprocentní venkovan. Královsky spolu posnídali, měli zavin a kávu, pili nikoli z titěrných šálků, ale z obrovských krajáčů. Babbitt začal přetékat nadšením a udělil Rogersovi lekci z umění spisovatelského; pikolíkovi dal čtvrták, aby mu z haly přinesl ranní noviny, a Tince poslal pohlednici: „Věčná škoda, že tu nejsi se mnou. Moc hezky bychom se tu poměli. Tatínek.“

5

Schůze sjezdu se konaly v plesové síni Allenova hotelu. V předpokoji úřadoval předseda výkonného výboru. To byl nejměstnanější člověk na sjezdu; měl tak plné ruce práce, že naprosto spolehlivě nikdy nic nezařídil. Seděl za vykládaným stolem v pokoji posetém zmačkanými papíry a celý den k němu přicházeli samozvaní nadšenci z města a kuloáristi, šeptali mu něco do ucha a on se na to pokaždě zatvářil neurčitě, pohotově prohlásil: „Ano, to je výborný nápad, to uděláme,“ a v okamžiku na to zapomněl, zapálil si doutník a i na to zapomněl, neboť nemilosrdně zvonil telefon a ze všech stran neustále naléhali různí muži: „Poslyšte, pane předsedo – poslyšte, pane předsedo!“ Ale jejich výkřiky nedolehly k jeho vyčerpanému sluchu.

Ve výstavní síni byly plány na nové předměstí Sparty, obrázky nového hlavního města státu v Galop de Vache a velké kukuřičné klasy se štítkem: „Zlato Matky Přírody

kupé. Sluha naznačil, že ví, jak je Babbitt zvyklý dát se obsluhovat. Přidržel mu konce kalhot, aby se ten nádherně vykartáčovaný oděv neušpinil, naplnil umyvadlo v přílehlé koupelně a čekal s ručníkem.

To byl přepych – mít koupelnu pro sebe. Jakkoli byl kuřácký salón pullmanu v noci živý, i Babbitta sklíčoval po ránu, kdy byl přecpaný tlustými chlapy ve vlněných tílkách, na každém háčku visela zmuchlaná bavlněná košile a na koženém sedadle se hromadily špinavé toaletní soupravy. Ze vzduchu těžkého pachem mýdla a zubní pasty se dělalo špatně. Babbitt obvykle nepovažoval soukromí za něco extra, ale dnes je vychutnával, vychutnával ten pocit, že má komorníka, a když muži podával jeden a půl dolaru spropitného, předtím blažeností.

Trochu doufal, že si ho lidé všímají, když se v čerstvě vyžehlených šatech a s oddaným zřízencem nesoucím kufr vylodil v Monarchu z vlaku.

V hotelu Sedgwick měl bydlet v jednom pokoji s W. A. Rogersem, tím mazaným, pantátovským vyhlížejícím zenitským obchodníkem se zemědělskými pozemky. Posnídali spolu jako na zámku, dali si i oplatky a kávu z pořádných kafáčů, žádných titěrných hrníčků. Babbitt nabyl na sdílnosti a pověděl Rogersovi o umění psát. Posluhovi dal čtvrtdolar, aby mu z haly přinesl ranní noviny, a poslal Tince pohlednici: „Moc mě mrzí, že tu nejsi. To bychom to roztočili. Táta.“

5

Zasedání sjezdu se konala v tanečním sále Allenova domu. V předpokoji měl kancelář předseda výkonného výboru. Byl to tady nejměstnanější člověk. Měl tolik práce, že nestihl vůbec nic. Seděl u intarzovaného stolu v místnosti poházené zmuchlanými papíry a celý den k němu chodili fandové jednotlivých měst, členové nátlakových skupin a řečníci, kteří chtěli vystoupit v diskusí, a šuškali mu něco do ucha. On se na to tvářil neurčitě a prolašoval spěšně: „Ano, to je báječný nápad, to uděláme,“ a okamžitě na to zapomněl, zapálil si doutník a na ten zapomněl taky, zatímco telefon nemilosrdně zvonil a muži kolem se neustále doprošovali: „Pane předsedo, prosím vás, pane předsedo!“, aniž pronikli k jeho vysílenému sluchu.

Ve výstavní síni byly plány nových předměstí Sparty, náčrtů nové budovy státního kongresu v Galop de Vache a obrovské kukuřičné klasy s nápisem ZLATO MATKY

Gold, from Shelby County, the Garden Spot of God's Own Country."

[44] The real convention consisted of men muttering in hotel bedrooms or in groups amid the badge-spotted crowd in the hotel-lobby, but there was a show of public meetings.

[45] The first of them opened with a welcome by the mayor of Monarch. The pastor of the First Christian Church of Monarch, a large man with a long damp frontal lock, informed God that the real-estate men were here now.

[46] The venerable Minnemagantic realtor, Major Carlton Tuke, read a paper in which he denounced co-operative stores. William A. Larkin of Eureka gave a comforting prognosis of "The Prospects for Increased Construction," and reminded them that plate-glass prices were two points lower.

[47] The convention was on.

[48] The delegates were entertained, incessantly and firmly. The Monarch Chamber of Commerce gave them a banquet, and the Manufacturers' Association an afternoon reception, at which a chrysanthemum was presented to each of the ladies, and to each of the men a leather bill-fold inscribed "From Monarch the Mighty Motor Mart."

[49] Mrs. Crosby Knowlton, wife of the manufacturer of Fleetwing Automobiles, opened her celebrated Italian garden and served tea. Six hundred real-estate men and wives ambled down the autumnal paths. Perhaps three hundred of them were quietly inconspicuous; perhaps three hundred vigorously exclaimed "This is pretty slick, eh?" surreptitiously picked the late asters and concealed them in their pockets, and tried to get near enough to Mrs. Knowlton to shake her lovely hand. Without request, the Zenith delegates (except Rountree) gathered round a marble dancing nymph and sang "Here we come, the fellows from Zenith, the Zip Citee."

[50] It chanced that all the delegates from Pioneer belonged to the Brotherly and Protective Order of Elks, and they produced an enormous banner lettered: "B. P. O. E.—Best People on Earth—Boost Pioneer Oh Eddie." Nor was Galop de Vache, the state capital, to be slighted. The leader of the Galop de Vache delegation was a large, reddish, roundish man, but active. He took off his coat, hurled his broad black felt hat on the ground, rolled up his sleeves, climbed upon the sun-dial, spat, and bellowed:

[51] "We'll tell the world, and the good lady who's giving the show this afternoon, that the bonniest burg in this man's state is Galop de Vache. You boys can talk about

přírodní zlato ze Shelby County, z Rajske zahrady v Boží Vyvolené Zemi".

Skutečné shromáždění sestávalo z mužů, kteří si v hotelových pokojích, obtíženi jsouce starostmi, bručeli něco pro sebe, anebo kteří v hotelové síni tvořili hloučky uprostřed masy zdobené odznaky; ale daly se také pokusy o veřejné schůze.

První schůze byla zahájena uvítací řečí starosty Monarchu. Farář Prvního křesťanského kostela v Monarchu, velký, těžkopádný muž s dlouhou vlhkou kudrlinkou na čele, oznámil Bohu, že přišli lidé z realitní agentury.

Ctihodný realitář z Minnemagantiku, Major Carlton Tuke, četl řeč, v které mluvil proti konsumním družstvům. William A. Larkin z Eureka předčítal útěšnou předpověď „O stavebním ruchu a o nadějích na zvýšenou činnost“, a připomněl, že ceny skla poklesly o dva body.

Schůze byly v plném proudu.

Byly přerušeny, aby bylo lze postarat se energicky o zábavu delegovaných. Obchodní komora monarchská jim uspořádala ke cti hostinu a Společnost továrníků uspořádala odpolední slavnostní recepci, při které každá dáma obdržela chryzantému a každý pán kožený zápisníček s nápisem: „Z Monarchu, z mohutného automobilového trhu.“

Paní Crosby Knowltonová, choť továrníka na automobily na Fleetwing Streetu, otevřela brány své slavné italské zahrady a častovala je čajem. Šest set realitních agentů i s dámami putovalo podél podzimních stezek. Snad tři sta jich bylo klidných; druhých tři sta volalo živě: „To je báječné, že?“ – utrhli potajmu několik pozdních aster, nacpali je rychle do kapes a byli hnáni touhou přiblížit se k paní Knowltonové, aby jí potřásli rozkošnou ručičkou. Aniž je někdo vybědl, shromáždili se Zenithští (kromě pana Rountreea) kolem tančící mramorové nymfy a zpívali:

„Jdeme a jdeme

Štěstí v tvář tváří...“

Náhodou všichni delegovaní z Pioneeru byli členové Brotherly and Protective Order of Elks a rozvinuli ohromný prapor, na kterém se stkvělo „B. P. O. E. Nejlepší chlapi světa – Dělejte reklamu Pioneeru“. Ani Galop de Vache, hlavní město státu, se nedalo zahanbiti. Vůdce delegace města Galop de Vache byl velký, červený, kulatý, ale velmi obětavý muž. Svlékl kabát, hodil široký, černý plstěný klobouk na zem, vyhrnul si rukávy, vylezl na sluneční hodiny, odplivl si a křičel ze všech sil:

„Hlásáme světu a milostivé paní, která nám poskytla tohoto odpoledne takovou zábavu, že nejlahodnější město široko daleko je Galop de Vache. Vy ostatní, hoši,

z okresu Shelby, Zahrady Země Bohem Vyvolené.“

Skutečný sjezd se vlastně konal mezi muži, kteří si mezi sebou něco brumlali v hotelových pokojích nebo v davu, ověšeném odznaky, v hale hotelu, ale také došlo k pokusům o veřejné schůze.

První z nich zahájil starosta Monarchu uvítacím proslavem. Pastor První křesťanské církve, statný muž se smělou vlhkou kudrnou nad čelem, informoval Boha, že se dostavili realitní agenti.

Ctihodný realitář z Minnemaganticku, major Carlton Tuke, přečetl projev, v němž se obořil na konzumní družstva. William A. Larkin z Eureka přednesl uklidňující předpověď „Vyhlídkách na zvýšení stavebního ruchu“ a připomněl jim, že ceny zrcadlového skla poklesly o dva body.

Sjezd byl v plném proudu.

O neustálou zábavu delegátů bylo energicky postaráno. Obchodní komora města Monarchu pořádala pro ně banket a Sdružení průmyslníků odpolední recepci, na níž každá přítomná dáma dostala chryzantému a každý přítomný muž koženou peněženku s nápisem: „Memoir z Monarchu – Mohutného Města Motorů.“

Paní Knowltonová, manželka Crosbyho Knowltona, výrobce automobilů značky Fleetwing, otevřela jim brány své proslulé Italské zahrady a podávala čaj. Šest set realitních agentů s manželkami kráčelo podzimními pěšinami. Asi tři sta se jich chovalo klidně a nenápadně; tři sta bujaře zvolalo: „Tomuhle teda říkám zahrada, to je fakt!“ , pokoutně si utrhlo pozdní astru, schovalo ji do kapsy a snažilo se dostat co nejbliž k paní Knowltonové, aby jí mohli stisknout líbeznou ruku. Aniž je kdo o to žádal, shromáždili se delegáti ze Zenithu (kromě Rountreeho) kolem mramorové tančící nymfy a zapěli: „Už jsme tady, už jsme tu, chlapíci ze Zenithu, města zá – zra – ků.“

Všichni delegáti z Pioneeru byli shodou okolností členy Bratrského a vzájemně se podporujícího řádu losů, a tak vyrukovali s obrovským praporem, na němž stálo: „P. V. P. K. – Pioneer Vám Přátelsky Kyne!“ Ani Galop de Vache, hlavní město státu, se nedalo zahanbit. Vedoucí delegace z Galop de Vache byl mohutný, zarudlý, obtloustlý muž, ale překypoval energií. Sundal si kabát, mrštil černým plstěným širákem na zem, vyhrnul si rukávy, vylezl na sluneční hodiny, odplivl si a zařval jako kráva:

„Ať to slyší celý svět a ta laskavá dáma, která tady dnes pořádá tuhleto slezinu: nejprimovější městečko v tomhleto státě je Galop de Vache. Vykládejte si co

PŘÍRODY ZE ZEMĚ RAJSKÉ POHODY – SHELBSKÉHO OKRESU.

Vlastní sjezd spočíval v tom, co si muži mezi sebou polohlasně vykládali v hotelových ložnicích, nebo ve skupinkách uprostřed davu ověšeného odznaky v hotelové hale. Ale byla tu i řada okázalých veřejných setkání.

Na počátku prvního přivítal všechny starosta Monarchu. Pastor Prvního křesťanského kostela v Monarchu, rozložitý muž s dlouhou zavhlou kučerou nad čelem, oznámil Bohu, že se zde nyní sešli muži prodávající nemovitosti.

Ctihodný realitář z Minnemagantiku, major Carlton Burke, ve své přednášce napadl družstevní obchody. William A. Larkin z Eureka přednesl uklidňující předpověď „Vyhlídky na zvýšený ruch ve stavebnictví“ a připomněl jim, že ceny tabulového skla klesly o dvě desetiny.

Sjezd nabral tempo.

Delegáti byli bezpřestání neúprosně zahrnováni zábavou. Obchodní komora města Monarchu pro ně uspořádala hostinu, a Sdružení výrobců odpolední recepci, při níž každá z dam dostala chryzantému a každý z mužů kožené pouzdro na poznámky s nápisem MONARCH – MĚSTO MOTORŮ.

Manželka Crosbyho Knowltona, výrobce automobilů Fleetwing, otevřela svou opěvovanou italskou zahradu a podávala čaj. Šest set realitářů a jejich manželek bloumalo po podzimních cestičkách. Snad tři sta z nich se chovalo tiše a nenápadně. Snad tři sta z nich halasně pokřikovalo: „To je honorace, co?“, kradmo škubali pozdní astru a ukřivkali je po kapsách, pokoušeli se dostat dostatečně blízko k paní Knowltonové, aby mohli stisknout její půvabnou ruku. Aniž je o to kdo žádal, shromáždili se zenithští delegáti (s výjimkou Rountreeho) kolem mramorové tančící nymfy a pěli: „Zenit, naše město měst“.

Náhoda tomu chtěla, že všichni delegáti z Pioneeru patřili k Bratrskému a vzájemně se podporujícímu řádu Losů, a nyní vytáhli obrovský transparent s nápisem: TAK FAJN LIDI JAKO U NÁS NIKDE NIKDO NEVIDÍ. Pozadu nemohlo zůstat ani hlavní město státu – Galop de Vache. Vůdcem delegace z Galop de Vache byl muž sice rozměrný, zarudlý a kulatý, ale zato činorodý. Odhodil kabát, hodil svůj široký černý plstěný klobouk na zem, vyhrnul si rukávy, vydrápal se na sluneční hodiny, odplivl si a rozeřval se tuřím hlasem:

„Oznamujeme celému světu a tyhle dobrý dámě, co tady pořádá tenhle dejchánek, že nejhezčí městečko v tomhle našem státě je Galop de Vache. Můžete si tu,

your zip, but jus' lemme murmur that old Galop has the largest proportion of home-owning citizens in the state; and when folks own their homes, they ain't starting labour troubles, and they're raising kids instead of raising hell! Galop de Vache! The town for homey folks! The town that eats 'em alive oh, Bosco! We'll-tell-the-world!"

[52] The guests drove off; the garden shivered into quiet. But Mrs. Crosby Knowlton sighed as she looked at a marble seat warm from five hundred summers of Amalfi. On the face of a winged sphinx which supported it some one had drawn a moustache in lead-pencil. Crumpled paper napkins were dumped among the Michaelmas daisies. On the walk, like shredded lovely flesh, were the petals of the last gallant rose. Cigarette stubs floated in the goldfish pool, trailing an evil stain as they swelled and disintegrated, and beneath the marble seat, the fragments carefully put together, was a smashed teacup.

VI.

[53] As he rode back to the hotel Babbitt reflected, "Myra would have enjoyed all this social agony." For himself he cared less for the garden party than for the motor tours which the Monarch Chamber of Commerce had arranged. Indefatigably he viewed water-reservoirs, suburban trolley-stations, and tanneries. He devoured the statistics which were given to him, and marvelled to his roommate, W. A. Rogers, "Of course this town isn't a patch on Zenith; it hasn't got our outlook and natural resources; but did you know – I nev' did till to-day – that they manufactured seven hundred and sixty-three million feet of lumber last year? What d'you think of that!"

[54] He was nervous as the time for reading his paper approached. When he stood on the low platform before the convention, he trembled and saw only a purple haze. But he was in earnest, and when he had finished the formal paper he talked to them, his hands in his pockets, his spectacled face a flashing disk, like a plate set up on edge in the lamplight. They shouted "That's the stuff!" and in the discussion afterward they referred with impressiveness to "our friend and brother, Mr. George F. Babbitt." He had in fifteen minutes changed from a minor delegate to a personage almost as well known as that diplomat of business Cecil Rountree. After the meeting delegates from all over the state said, "Hower you, Brother Babbitt?" Sixteen complete strangers called him "George," and three men took him into corners to confide, "Mighty glad you had the courage to stand up

smíte docela klidně hovořiti o své zdatnosti, ale dovolte, abych vám prozradil, že naše staré město Galop chová největší procento lidí s vlastním krbem, u nás lidé sedí na vlastní půdě a roli, u nás nejsou dělnické bouře, a dělníci místo nespokojeností plodí mnoho dětí! Galop de Vache! Město lidí, kteří milují dům a domov! Město, jež všecko strhuje na sebe! Voláme to hlasitě do – celého – světa!"

Hosté odjeli; s lehkým zachvěním upadla zahrada opět do svého klidu. Ale paní Crosby Knowltonová vzdychala dívajíc se na mramorovou lavici, jež se zdála ještě teplá pěti sty lety amalfskými. Někdo na obličej okřídlené sfingy namaloval tužkou vousy. Zmačkané papírové ubrousky byly rozházeny mezi hvězdicemi květů. Na cestách ležela spousta jemných květových listů masové barvy, cigaretové špačky plovaly v nádržce pro zlaté rybky a kreslily matné stopy ve vodě, potápějíce se a rozpouštějíce. A pod mramorovou lavicí ležel rozbitý čajový koflík, jehož střepiny byly pečlivě sestaveny.

VI.

Babbitt se vracel do hotelu a při tom přemýšlel: „Myře by toto společenské veselí jistě působilo radost!“ On sám našel méně požitku na té zahradní slavnosti než na automobilových projížďkách, uspořádaných obchodní komorou monarchskou. Neúnavně prohlížel vodní nádržky, podzemní dráhy a koželužny. Hltal statistické údaje, jež mu poskytovali, a vyjadřoval se s obdivem k svému spolubydlicimu W. B. Rogersovi: „Město Zenith nelze zajisté obsáhnouti jedním dechem; nemá ani naší polohy, ani našich přírodních krás; ale věděli jste – slyšel jsem to dnes po prvé, že dodalo v posledním roce sedmdesátšest milionů stop stavebního dříví? Co tomu říkáte nyní?“

Když se blížila chvíle, kdy měl míti přednášku, stal se nervosně podrážděným, a když stál na plošině před shromážděním, třásl se a neviděl než purpurové mlhy před sebou. Ale hovořil vše vážně a skončiv formální úvod řečnil k nim dále, maje ruce v kapsách, a jeho obrýlený obličej zářil jako svítící deska, jako talíř, postavený v světle lampy na svůj okraj. Křičeli: „To je správné!“ a v debatě pak připomněli s důrazem svého přítele a bratra, George F. Babbitta. Za patnáct minut postoupil z nepatrného delegáta na známou osobnost, skorem stejně známou jako obchodní diplomat Cecil Rountree. Po schůzi oslovovali jej delegáti ze všech států: „Jak se daří, bratře Babbitte?“ Šestnáct úplně neznámých mužů ho jmenovalo „Georgem“ a tři jiní mužové vedli jej stranou a důvěrně mu oznámili: „Hrozně jsem byl potěšen, že jste se odvážil promluvit ve prospěch našeho povolání. Co se mne týče, říkám vždy –“

chcete o všech možných zázrakách, pánové, ale dovolte, abych vám prozradil, že v našem milém Galopu má percentuelně nejvíc občanů vlastní domek. A když mají lidi vlastní střechu nad hlavou, to si pak rozmyslí stávkovat a dělat drahoty zaměstnavatelům, a místo aby dělali neplechu, dělají děti! Galop de Vache! Město domáckých lidí! V tom městě se nic nežere horký, to si pište! Ať-to-sly-ší-ce-ly-svět!"

Hosté odjeli. Zahrada se ještě trochu chvěla, pak ztichla. Paní Knowltonová vzdychla, když pohlédla na mramorové sedátko, dosud teplé pěti sty amalfskými léty. Okřídlené sfínze, která tvořila podstavec, nakreslil někdo inkoustovou tužkou knír. Mezi svatomicchalskými astrami se válely zmačkané papírové ubrousky. Na cestičce ležely okvětní lístky poslední nádherné růže, podobajíc se cárům líbezného masa. V rybníčku mezi závojnatkami plavaly špačky od cigaret; a jak bobtnaly a rozpadaly se, zanechávaly po sobě škaredou stopu; a pod mramorovým sedátkem ležel rozbitý čajový šálek a všechny střepy byly pečlivě složeny na hromádku.

6

Cestou zpátky do hotelu Babbitt uvažoval: „Tahle společenská křeč by se jistě líbila Myře.“ On sám stál spíš o automobilové výlety, které uspořádala monarchská Obchodní komora, než o garden party. Neúnavně si prohlížel vodní rezervuáry, stanice tramvajů na předměstích a koželužny. Hltal statistiky, které mu byly dány k dispozici, a svěřoval se svému souložníku W. A. Rogersovi se svým obdivem: „Pochopitelně tohle městečko není ani stín Zenithu, nemá naše perspektivy ani naše přírodní zdroje; ale věděls – já o tom do dneška neměl páru –, že loni vyrobili sedm set šedesát tři milionů stop stavebního dříví? Co bys tomu řek?"

Jak se přibližoval den, kdy měl pronést svůj projev, zmocňovala se ho nervozita. A když pak stanul na nízkém pódiu, chvěl se po celém těle a před očima měl purpurovou mlhu. Ale hovořil vážně, a když dočetl svůj formální text, promluvil k nim s rukama v kapsách a jeho obrýlená tvář se rozzářila jako měsíc, podobna podnosu, který někdo ve světle lamp postavil na bok. Hulákali: „To je ono!“ a v diskusi, která se potom rozvinula, mluvili o něm dojemně jako o „příteli a kamarádu, panu Georgi F. Babbittovi“. V patnácti minutách vyrostl z řadového delegáta na osobnost téměř stejně všeobecně známou jako proslulý obchodní diplomat Cecil Rountree. Po schůzi ho oslovovali delegáti z celého státu: „Jak se vede, kamaráde Babbitte?“ Šestnáct úplně cizích lidí mu říkalo „Georgi“ a tři muži ho odvedli stranou a svěřili se mu: „Ani nevíš, jak jsem rád, že měl konečně někdo odvalu vstát a takhle na plné pecky hájit naše povolání. Víš, já

hošové, vykládat, jak vám to šlape, ale dovolte mi špitnout, že starej Galop má ve státě nejvyšší procento obyvatel s vlastním domem. A když lidi mají svůj vlastní dům, nezačnou dělat potíže v práci, a místo aby dělali rotky v odborech, dělají doma děti. Galop de Vache! Město domácích lidí! Tohle město spořádá ostatní i s chlupama! Ať-to-sly-ší-ce-ly-svět!"

Hosté odjeli. Zahrada se vzpamatovala a pomalu se uklidňovala. Ale manželka pana Crosbyho Knowltona si vzdychla, když se podívala na mramorové sedátko, dosud vyhráté pěti sty lety v Amalfi. Na tvář okřídlené sfingy, která je nesla, namaloval někdo inkoustovou tužkou knír. Mezi velkými zářijovými astrami se povalovaly zmuchlané papírové ubrousky. Na chodníčku ležely okvětní lístky poslední překrásné růže jako cáry půvabného masa. V bazénku se zlatými rybičkami plavaly cigaretové špačky, a jak bobtnaly a rozpadaly se, táhly se za nimi zlověstné skvrny. A pod mramorovým sedátkem ležel rozbitý šálek, jehož kousky někdo pečlivě posbíral na hromádku.

6

Na zpáteční cestě do hotelu Babbitt rozvažoval: „Myře by se všecko tohle společenské utrpení líbilo.“ On osobně neměl ani tak zájem o zahradní dýchánky, jako o výlety autobusem, které pořádala Obchodní komora města Monarchu. Neúnavně obhlížel vodovodní nádrže, předměstské tramvajové stanice a koželužny. Hltal statistiky, které mu dodávali, a před svým spolubydlicím W. A. Rogersem se nahlas podivil: „Kam se tohle město hrabe na Zenit, nemá náš rozhled a surovinové zdroje. Ale věděli jste – já o tom dodneška neměl šajn –, že loni zpracovali dvě stě padesát čtyři miliónů kubiků dřeva? Co vy na to?"

Jak se blížila chvíle, kdy měl číst svoji přednášku, nervozita narůstala. Když stál na nízkém pódiu před shromážděním, klepal se a viděl jenom červenou mlhu. Ale byl zaujat pro věc, a když dočetl formální přednášku, mluvil k nim, ruce zabořené v kapsách. Jeho obrýlená tvář připomínala lesknoucí se kotouč, talíř, postavený kolmo proti světlu lampy. „To je ono!“ křičeli a v následující rozpravě se s úctou odvolávali na „našeho přítele a kolegu pana George F. Babbitta“. V patnácti minutách se proměnil z druhořadého delegáta na osobnost známou téměř stejně jako ten podnikatelský diplomat Cecil Rountree. Po zasedání říkali delegáti z celého státu: „– se máte, pane kolego?“ Šestnáct úplně neznámých lidí mu začalo tykat a tři muži si ho vzali stranou, aby se svěřili: „To jsem hrozně rád, že jsi měl tu odvalu vstát a říct naplno, že jsme profese jako každá jiná. Já jsem totiž vždycky tvrdil –“

and give the Profession a real boost. Now I've always maintained –"

[55] Next morning, with tremendous casualness, Babbitt asked the girl at the hotel news-stand for the newspapers from Zenith. There was nothing in the *Press*, but in the *Advocate-Times*, on the third page – He gasped. They had printed his picture and a half-column account. The heading was "Sensation at Annual Landmen's Convention. G. F. Babbitt, Prominent Ziptown Realtor, Keynoter in Fine Address."

[56] He murmured reverently, "I guess some of the folks on Floral Heights will sit up and take notice now, and pay a little attention to old Georgie!"

VII.

[57] It was the last meeting. The delegations were presenting the claims of their several cities to the next year's convention. Orators were announcing that "Galop de Vache, the Capital City, the site of Kremer College and of the Upholtz Knitting Works, is the recognized centre of culture and high-class enterprise;" and that "Hamburg, the Big Little City with the Logical Location where every man is openhanded and every woman a heaven-born hostess, throws wide to you her hospitable gates."

[58] In the midst of these more diffident invitations, the golden doors of the ballroom opened with a blare of trumpets, and a circus parade rolled in. It was composed of the Zenith brokers, dressed as cowpunchers, bareback riders, Japanese jugglers. At the head was big Warren Whitby, in the bear-skin and gold-and-crimson coat of a drum-major. Behind him as a clown, beating a bass drum, extraordinarily happy and noisy was Babbitt.

[59] Warren Whitby leaped on the platform, made merry play with his baton, and observed, "Boyses and girls, the time has come to get down to cases. A dyed-in-the-wool Zenithite sure loves his neighbours, but we've made up our minds to grab this convention off our neighbour burgs like we've grabbed the condensed-milk business and the paper-box business and –"

[60] J. Harry Barmhill, the convention chairman, hinted, "We're grateful to you, Mr. Uh, but you must give the other boys a chance to hand in their bids now."

[61] A fog-horn voice blared, "In Eureka we'll promise free motor rides through the prettiest country –"

[62] Running down the aisle, clapping his hands, a lean bald young man cried, "I'm from Sparta! Our Chamber of Commerce has wired me they've set aside eight thousand dollars, in real money, for the entertainment of the convention!"

Příštího rána požádal Babbitt neobyčejně lhostejně a jakoby náhodně děvče u novinového stánku o denní listy zenithské. „Press“ nepoznamenal nic, ale v „Advocate Timesích“ na třetí straně – lalal vzduch. Otiskl jeho fotografii a zprávu na půl stránky. Nadpis zněl: „Senseace při výroční schůzi pozemkových agentů. G. F. Babbitt, známý zenithský realitář, vzbuzuje pozornost krásnou řečí.“

Uctivě si mumlal: „No, myslím, že nyní několik lidíček vypoulí oči do výše květin a lépe si všimnou starého Georgie a více se o něho budou starat!“

VII.

Byla poslední schůze. Jednotlivé delegace ohlašovaly nároky svých měst na příští výroční schůzi; řečníci hlásali, že „Galop de Vache je hlavní město, sídlo Kremer College a Upholtské továrny na krajky a uznané středisko kultury a vznešených podniků,“ a „Hamburk pěkné městečko s logickým rozdělením, kde každý muž je štědrý a každá žena, Bohem pozhnaná hostitelka, otvírá člověku své pohostinské brány“.

Uprostřed těchto skromných pokusů uzavřely se zlaté brány taneční síně a za rachotu trumpet rozvinula se před očima všech cirkusácká scéna. Představovali ji zenithští kupci, přestrojení za cowboye, cirkusové jezdcy a japonské kejklře. Předě všemi kráčel velký Warren Whitby ve vysoké medvědí čepici a v zlatém úboru majora. Za ním Babbitt, jenž v kostymu šaška radostně a hlučně tloukl buben.

Warren Whitby vyskočil na tribunu, kynul vesele maršálskou holí a začal: „Hoši a dívky, chvíle kvapí: chceme nazvat dítě jménem. Pravý a zarytý Zenithan miluje bezpodmínečně své sousedy jako sám sebe, přes to však jsme pevně rozhodnutí příští výroční sjezd vytrhnouti ze spárů sousedních měst, jako jsme k sobě strhli obchod s kondenzovaným mlékem a s kartonovými krabicemi a –“

J. Harry Barmhill, předseda shromáždění, se nyní ozval: „Jste vám velmi zavázáni, pane Hm, ale musíte teď dopřát i jiným chlapíkům, aby přednesli své návrhy.“

Hlas, jako mlhový roh, skřípěl: „V Eureka slibujeme vám bezplatné vyjížďky autem do rozkošných krajin –“

Mladý, hubený, lysý muž, tleskaje rukama křičel: „Já jsem ze Sparty! Naše Obchodní komora telegrafovala, že dá osm tisíc dolarů na uvítání shromáždění.“

vždycky tvrdím –“

Druhý den ráno požádal Babbitt nesmírně nonšalantně dívku v novinovém stánku o zenithské noviny: V *Pressu* nebylo nic, ale v *Advocate Times* na třetí straně – dech se mu zatajil. Uveřejnili jeho fotografii a půlsloupcový referát. Titulek zněl: „Senzace na Výročním sjezdu obchodníků s pozemky. G. F. Babbitt, známý zenithský realitář, udává tón ve slavnostních projevech.“

Zašeptal zbožně: „Teda jestli se nemýlím, pár lidí na Květinovém vrchu si teď sedne na zadek a otevře hubu. A snad se začnou trochu zajímat o toho šantalu Georgieho!“

7

Zasedala poslední schůze. Několik delegací vznášelo požadavek, aby se příští rok konal výroční sjezd v jejich městě. Řečníci oznamovali, že „Galop de Vache, hlavní město státu, sídlo Kremerovy koleje a Upholtzových pletáren, je všeobecně uznávaným střediskem kultury a nejsolidnějšího podnikání“ a že „Hamburg, to ohromné městečko s Promyšlenou Polohou, kde každý muž vás přijme s otevřenou náručí a každá žena je přímo božská hostitelka, otvírá vám své pohostinné brány“.

Když byla tato skromnější pozvání v nejllepším, rozlétly se pozlacené dveře plesového sálu, zavřeštěly trumpety a dovnitř se nahrnula cirkusová maškaráda. Tvořili ji zenithští agenti, převlečení za kovboje, cirkusové krasojedce a japonské žongléry. V čele kráčel mohutný Warren Whitby v kožešině a zlatém a šarlatovém kabátě vojenského kapelníka. A za ním, rozjařen na nejvyšší míru, tloukl co nejhlučněji do velkého bubnu Babbitt.

Warren Whitby se vymrští na pódium, bravurně zatočil taktovkou a sdělil shromáždění: „Holčičkové a chlapečky, je na čase mluvit k věci. Zenithan jako poleno miluje svého bližního, to je jednou jisté, ale řekli jsme si, že tenhle sjezd našim sousedním městským vyfokneme, jako jsme jim vyfoukli kšefty s kondenzovaným mlékem a s papírovými krabicemi a –“

J. Harry Barmhill, předseda sjezdu, nesměle podotkl: „Jste vám velice vděční, pane Hm, ale musíte nechat i ostatní chlapce, aby vytáhli své trumfy.“

Hlas, který zněl jako siréna, na jakou se troubí v mlze, zavřeštěl: „V Eureka vám zaručuju bezplatné vyjížďky po nádherném okolí –“

Uličkou přiběhl hubený plešatý mladík, tleskal a křičel: „Já jsem ze Sparty! Právě jsem dostal telegram od naší Obchodní komory, že rezervují osm tisíc dolarů na hotovosti na zábavu a pohoštění sjezdových delegátů!“

S omračující lhostejností v hlase požádal druhý den ráno Babbitt dívku v hotelovém novinovém stánku o zenithský tisk. V *Polnici* nebylo nic, ale ve *Strážci doby* na třetí straně – Babbittovi se zatajil dech. Otiskl jeho fotografii a výtah na půl sloupce. Titulek zněl: SENZACE NA VÝROČNÍM SJEZDU POZEMKÁŘŮ. G. F. BABBITT, VÝZNAČNÝ ZENITHSKÝ REALITÁŘ, NASADIL VE SKVĚLÉM VYSTOUPENÍ TEN PRAVÝ TÓN.

Zamumlal zbožně: „Tak si myslím, že tohle s pár lidma na Květnatých výšinách zacloumá a budou si starýho Žorže trochu víc vážit!“

7

Byla to poslední schůze. Delegáti předkládali nároky řady měst na místo příštího sjezdu. Řečníci vyhlasovali, že „Galop de Vache, hlavní město státu, sídlo Kremerovy univerzity a Upholtzových pletacích závodů, je uznávaným střediskem kultury a prvotřídního podnikání.“ A že „Hamburg, význačná malá metropole s logickou lokalizací, kde každý muž sáhne štědře do kapsy a kde každá žena je bohy zplozená hostitelka, otvírá vám dokořan své pohostinné brány“.

Uprostřed těchto ostýchavějších pozvání se s břesknou fanfárou otevřely zlaté dveře tanečního sálu a dovnitř se vevalil průvod cirkusáků. Skládal se ze zenithských obchodníků, oblečených za kovboje, krasojedce a japonské žongléry. V čele šel Warren Whitby v medvědí kůži a zlatošarlatovém kabátě kapelníka. Za ním, přestrojený za klauna, tloukl do bubnu nesmírně šťastný a halasný Babbitt.

Warren Whitby vyskočil na pódium, vesele si pohrál s taktovkou a poznamenal: „Hošové a hošky, přišel čas jít na věc. Kovany Zenithan jistě miluje své bližní, ale my jsme se rozhodli, že našim sousedním městečkům tenhle sjezd urvem, jako jsme urvali podniky s kondenzovaným mlékem a papírovými obaly a –“

Předseda sjezdu J. Harry Barmhill mu naznačil: „Jste vám vděční, pane Ehm-uhm, ale musíte teď dát i ostatním hochům příležitost, aby vznesli své nabídky.“

Někdo se rozječel jako lodní siréna: „V Eureka vám slibuju výlety autobusem zdarma po nejkrásnějším koutě –“

Uličkou probíhal mladý štíhlý holohlavý muž, tleskal rukama a volal: „Já jsem ze Sparty! Naše Obchodní komora mi právě telefonovala, že uvolnila osm tisíc dolarů v hotovosti na pohoštění a zábavu delegátů sjezdu!“

[63] A clerical-looking man rose to clamour, "Money talks! Move we accept the bid from Sparta!"

It was accepted.

VIII.

[64] The Committee on Resolutions was reporting. They said that Whereas Almighty God in his beneficent mercy had seen fit to remove to a sphere of higher usefulness some thirty-six realtors of the state the past year, Therefore it was the sentiment of this convention assembled that they were sorry God had done it, and the secretary should be, and hereby was, instructed to spread these resolutions on the minutes, and to console the bereaved families by sending them each a copy.

[65] A second resolution authorized the president of the S.A.R.E.B. to spend fifteen thousand dollars in lobbying for sane tax measures in the State Legislature. This resolution had a good deal to say about Menaces to Sound Business and clearing the Wheels of Progress from ill-advised and short-sighted obstacles.

[66] The Committee on Committees reported, and with startled awe Babbitt learned that he had been appointed a member of the Committee on Torrens Titles.

[67] He rejoiced, "I said it was going to be a great year! Georgie, old son, you got big things ahead of you! You're a natural-born orator and a good mixer and – Zowie!"

IX.

[68] There was no formal entertainment provided for the last evening. Babbitt had planned to go home, but that afternoon the Jered Sassburgers of Pioneer suggested that Babbitt and W. A. Rogers have tea with them at the Catalpa Inn.

[69] Teas were not unknown to Babbitt – his wife and he earnestly attended them at least twice a year – but they were sufficiently exotic to make him feel important. He sat at a glass-covered table in the Art Room of the Inn, with its painted rabbits, mottoes lettered on birch bark, and waitresses being artistic in Dutch caaps; he ate insufficient lettuce sandwiches, and was lively and naughty with Mrs. Sassburger, who was as smooth and large-eyed as a mannequin. Sassburger and he had met two days before, so they were calling each other "Georgie" and "Sassy."

[70] Sassburger said prayerfully, "Say, boys, before you go, seeing this is the last chance, I've got it, up in my

Muž, jenž vypadal jako kněz, zdvihl se a hlučel: „Hotové peníze mluv! Navrhuji, abychom dbali hlasu Sparty!"

Což bylo přijato.

VIII.

Rozhodující výbor předložil svou zprávu. V ní stálo, že se zalíbilo Pánu Bohu povolati k sobě do užitečnějších sfér asi šestatřicet realitářů a že tudíž i shromáždění musí litovat, že to Bůh učinil, a že má býti zapisovatel ihned pověřen, aby co možná nejdříve vypracoval koncept ve smyslu tohoto rozhodnutí a aby poslal těžce stíženým rodinám na útěchu po jeho opisu.

Druhé rozhodnutí zplnomocňovalo presidenta S. V. R. A. K., že může použít patnáct tisíc dolarů, aby nabyl vlivu na některé daňové předpisy u státního zákonodárského shromáždění. Toto rozhodnutí znamenalo mnoho, aby nebyl ohrožován solidní obchod a aby byl všecken pokrok osvobozen od zlomyslných a krátkozrakých překážek.

Výbor výborů rovněž podal svou zprávu a Babbitt vyslechl s obdivem a se sebeúctou, že byl zvolen členem výboru za Torrens Titles.

Triumfoval: „Řekl jsem, že to bude docela zvláštní rok! Georgie, můj synu, tebe očekávají velké věci! Jsi řečník nadaný od narození a víš, jak se máš zachovati k lidem a – tak, tak –!"

IX.

Na poslední večer nebyla určena žádná formální schůze. Babbitt se rozhodl, že pojedje domů, ale dopoledne ho přemlouval Jered Sassburger z Pioneeru, aby popil koflík čaje s ním a s W. A. Rogersem v hotelu Catalpě.

Odpolední čaje nebyly novinkou Babbittovi – jeho žena a on navštěvovali takové čaje ve vsí důstojnosti alespoň dvakrát do roka – ale přes to mu byly dostatečně zvláštní, aby mu dodaly pocit důležitosti. Seděl u skleněného stolku v umělecky zdobeném sálu s malovanými králíky a s hesly vyřezávanými do březové kůry, nemluvě o čišnicích, pokoušejících se, aby umělecky vypadaly v holandských čepcích; pojídal nedostačující salátové chlebičky a bavil se živě s paní Sassburgerovou, jež byla mrštná a velkooká jako manekýn. Sassburger a on seznámili se přede dvěma dny a nazývali se proto již „Georgie“ a „Sassy“.

Sassburger pravil pobožně: „Poslyšte, hoši, než odejdete, neboť je to naše poslední setkání: mám ,to'

Povstal muž, který vypadal na velebníka, a zahulákal: „Prachy mluv! Navrhuju přijmout nabídku Sparty!"

Nabídka byla přijata.

8

Komise pro závěrečné usnesení podávala svou zprávu. Stálo v ní, že jelikož se Bohu Všemohoucímu v jeho nekonečné dobrotě a milosrdenství zalíbilo odvolati do sfér vyšší užitečnosti v loňském roce asi šestatřicet realitářů tohoto státu, cítí se shromáždění povinno vyslovit politování nad tímto činem božím a tajemníkoví nechť je uloženo a tímto se mu ukládá, aby rezoluci zaprotokoloval a jako projev upřímné soustrasti zaslal po jednom exempláři všem truchlícím pozůstalým.

Druhá rezoluce dávala presidentovi CSRA plnou moc vynaložit patnáct tisíc dolarů na podmazávání v senátních kuloárech, aby senát odhlasoval rozumné daňové zákony. Rezoluce se velice šířila o Hrozbě Zdravým Obchodním Poměrům a o odstraňování překážek, nakupených do cesty Pokroku lidmi zlovonnými nebo takovými, kteří si nevidí na špičku nosu.

Pak podala zprávu komise pro sestavení komisi a Babbitt s úlekem a posvátnou tísní zjistil, že se stal členem komise pro uplatnění Torrensovy registrace pozemkových nároků.

Radoval se: „Já to říkal, že to bude ohromný rok! Georgie, ty vykuku jeden, máš se na co těšit! Jsi rozený řečník a mezi lidma jako doma a – Ju!"

9

Poslední večer se nekonal žádný oficiální podnik. Babbitt měl původně v úmyslu jet domů, ale dopoledne ho požádal Jered Sassburger s manželkou z Pioneeru, aby k nim s W. A. Rogersem přišli na čaj do hotelu Catalpáská hospoda.

Čaje nebyly pro Babbitta žádná novinka – navštěvoval je s manželkou ve vsí vážnosti aspoň dvakrát za rok – ale bylo to dostatečně exotikum, aby si mohl připadat důležitý. Seděl za stolkem se skleněnou deskou v Gala salónku Catalpáské hospody, kde po stěnách hopkali namalovaní králíci a různé průpovědky vyřezané do březové kůry poučovaly přítomné a kde obsluhovaly čišnice, vyhlížející v holandských čepcích jako obrázky. Babbitt jedl nedostatečně syté salátové chlebičky a živě laškoval s paní Sassburgerovou, která měla veliké oči a byla celá úhledná jako manekýnka. Seznámil se se Sassburgerem přede dvěma dny, a tak si říkali „Georgie“ a „Sassy“.

Sassburger pravil farářským tónem: „Heleďte, chlapci, než se rozejdeme – a tohle je poslední příležitost – mám

Povstal muž kněžského vzezření a vykřikoval: „Prachy, to je řeč! Navrhuju, abychom nabídku ze Sparty přijali!"

Byla přijata.

8

Návrhová komise předkládala usnesení. Právilo se v něm, že jelikož BŮH VŠEMOHOUCÍ ve své dobrotivé milosti považoval uplynulý rok za vhodné přemístít do sféry vyšší užitečnosti nějakých třicet šest realitářů, usnází se proto všichni shromáždění, že je jim líto, že Bůh tak učinil, a pověřují tímto tajemníka, aby dal toto usnesení namnožit a utěšil truchlící rodiny tím, že každé z nich toto usnesení zašle.

Druhé usnesení dávalo předsedovi OREPU pravomoc rozstrkat po kapsách státních kongresmanů patnáct tisíc dolarů formou politické agitace za rozumnou daňovou politiku. V této rezoluci se hodně mluvilo o HROZBĚ ZDRAVĚMU PODNIKÁNÍ a nutnosti odstranit nedomyšlené a krátkozraké překážky ležící v cestě KOLŮM POKROKU.

Zprávu četla komise navrhuující sloučení komisí a Babbitta se zmocnila nábožná hrůza, když se dozvěděl, že je jmenován členem komise pro uplatnění Torrensovy registrace pozemkových nároků.

„Říkal jsem, že to bude velkej rok!“ radoval se. „Žorži, ty chlape zatracená, máš před sebou velkou budoucnost! Jsi rodilej řečník a prima parta a – To jsou věci!"

9

Na poslední večer nebyla uchytnána žádná organizovaná zábava. Babbitt měl původně v úmyslu jet domů, ale to dopoledne pan Jered Sassburger s chotí z Pioneeru navrhli, aby s nimi Babbitt a W. A. Rogers dopoledne popili čaj v Catalpově zájezdni restauraci.

Posezení u čaje nebylo Babbittovi neznámé – on a jeho žena se zúčastňovali slavnostně naladění ročně nejméně dvou – ale bylo dostatečně exotické, aby mu dodalo pocit důležitosti. Seděl u stolečku se skleněnou deskou v kumštýřském salónku restaurace, kde byli malovaní zajíci, mota vepsaná do březové kůry a servírky opravdu vyhlížely v holandských čepcích jako umělecké kousky. Jedl sporé chlebičky se zeleným salátem, bodře škádlil paní Sassburgerovou, která byla hladoukka a okatá jako manekýnka. Seznámili se se Sassburgerem před dvěma dny a říkali si proto „Žorži“ a „Sassy“.

Sassburger řekl se zbožnou prosebností: „Helejte, hoši, než se zvednete, vidím, že tohle je poslední

room, and Miriam here is the best mixologist in the Stati Unidos, like us Italians say.”

[71] With wide flowing gestures, Babbitt and Rogers followed the Sassburgers to their room. Mrs. Sassburger shrieked, “Oh, how terrible!” when she saw she had left a chemise of sheer lavender crepe on the bed. She tucked it into a bag, while Babbitt giggled, “Don’t mind us; we’re a couple o’ little divvils!”

[72] Sassburger telephoned for ice, and the bell-boy who brought it said, prosaically and unprompted, “Highball glasses or cocktail?” Miriam Sassburger mixed the cocktails in one of those dismal, nakedly white water-pitchers which exist only in hotels. When they had finished the first round she proved by intoning “Think you boys could stand another – you got a dividend coming” that, though she was but a woman, she knew the complete and perfect rite of cocktail-drinking.

[73] Outside, Babbitt hinted to Rogers, “Say, W. A., old rooster, it comes over me that I could stand it if we didn’t go back to the lovin’ wives, this handsome *Abend*, but just kind of stayed in Monarch and threw a party, heh?”

[74] “George, you speak with the tongue of wisdom and sagashiteriferousness. El Wing’s wife has gone on to Pittsburg. Let’s see if we can’t gather him in.”

[75] At half-past seven they sat in their room, with Elbert Wing and two up-state delegates. Their coats were off, their waist-coats open, their faces red, their voices emphatic. They were finishing a bottle of corrosive bootlegged whisky and imploring the bell-boy, “Say, son, can you get us some more of this embalming fluid?” They were smoking large cigars and dropping ashes and stubs on the carpet. With windy guffaws they were telling stories. They were, in fact, males in a happy state of nature.

[76] Babbitt sighed, “I don’t know how it strikes you hellions, but personally I like this busting loose for a change, and kicking over a couple of mountains and climbing up on the North Pole and waving the aurora borealis around.”

[77] The man from Sparta, a grave, intense youngster, babbled, “Say! I guess I’m as good a husband as the run of the mill, but God, I do get so tired of going home every evening, and nothing to see but the movies. That’s why I go out and drill with the National Guard. I guess I got the nicest little wife in my burg, but – Say! Know what I wanted to do as a kid? Know what I wanted to do? Wanted to be a big chemist. That’s what I wanted to do. But Dad chased me out on the road selling kitchenware,

nahoře v svém pokoji a Miriam zde jest nejlepší malá pletichářka v Stati Unidos, jak my Italové jsme zvyklí říkati.”

Živě a rozpustile šli Babbitt a Rogers za Sassburgerem do pokoje. Paní Sassburgerová zděšeně vykřikla: „Můj bože, jak strašné!“ když zpozorovala, že nechala na posteli ležet průhlednou levandulovou košili z hedvábného krepu. Zastrčila ji rychle do kuffíku a Babbitt usměvavě pravil: „Nedělejte si z toho nic, my jsme dva rozpustilí kumpáni!“

Sassburger objednal telefonicky zmrzlinu, a liftboy, jenž ji přinesl, tázal se sám od sebe prozaicky: „Sklenice na whisky nebo na koktaily?“ Miriam míchala koktaily v jednom z bezútesných bílých porcelánových džbánů, jež nalézáme jen v hotelích. Když pili první kolo, dokázala, že zna posvátný a neměnný obřad pití koktailů co nejpřesněji, ačkoliv jest jenom žena, neboť zanotovala podle předpisu: „No, hoši, snesete ještě jeden – tak tedy!“

Venku nabídl Babbitt Rogersovi: „Ty, W. A., starý kocoure, mne napadá, že bych to přežil, kdybychom se dneska nevrátili k svým manželkám, nýbrž zůstali zde v Monarchu a udělali si veselý večer, co?“

„Milý Georgi, tvůj jazyk oplývá moudrostí a bystrostí! El Wingova žena odjela do Pittsburgu. Pokusme se ho dříve získat.“

O půl sedmé seděli v svém pokoji s Elbertem Wingem a dvěma delegáty horních států. Odložili kabáty, rozepjali vesty a jejich obličejové byly červené a jejich hlasy doléhavé. „Dokončili“ právě láhev leptavé propašované whisky a zapísalihali páže prosebnými tóny: „O, můj synu, nemohl bys přičarovat ještě více toho skvostného nápoje?“ Kouřili tlusté, těžké doutníky a nechávali popel a špačky bez povšimnutí padat na koberec. S bouřlivým dupotem si vypravovali anekdoty. Byly to skutečně mužské bytosti, jež se octly v šťastném původním přírodním stavu.

Babbitt vzdychal: „Nevím, co pociťujete, vy prokletí chlapi, ale já, co se mne týče, rád si pro změnu jednou za čas vyrazím z kopytka – kdybych tak mohl nohou převaliti několik hor a vyléztí na severní točnu a tam otáčeti Polární hvězdu!“

Muž ze Sparty, vážný, upjatý mládenec, reptal: „Říkám vám, jsem docela dobrý manžel, aspoň průměrně dobrý, ale, dobrý bože, to chození večer už mi leze z krku – a jediná zábava jsou vlastně biografy. Proto jsem se dal najmout k Národní gardě a vytáhnu s nimi na manévry! Víte, že mám nejútlejší ženu v celém našem městě – ale – víte, jaké jsem měl záměry jako dítě? Víte, jaké? Chtěl jsem se stát velkým chemikem. To jsem chtěl. Ale můj starej mne vyhnal na ulici prodávat kuchyňské nádobí, a

to nahoře v pokoji a tadyhle Miriam je nejlepší specialista na mixologii v celých Stati Unidos, jak říkáme my Taliáni.”

Babbitt a Rogers šli za Sassburgerovými do jejich pokoje a široce přitom rozkládali rukama. Paní Sassburgerová zjistila, že zapoměla na posteli průhlednou levandulovou spodničku z hedvábného krepu, a vykřikla: „Proboha!“ Nacpala ji do kuffíku a Babbitt se zahihňal: „To jste kvůli nám nemusela. My to – mezi námi děvčaty – neviděli poprvé!“

Sassburger zatelefonoval pro led a pikolík, který led přinesl, se prozaicky a sám od sebe zeptal: „Sklenice na whisky nebo na koktaily?“ Miriam Sassburgerová namíchala koktaily v nahatě bílém, bezútesném džbánu na vodu, jaké se vyskytují pouze v hotelech. Když dopili první dávku, zabroukala: „Tak co, chlapi, jednu ještě snesete, ne? Vždyť shrábnete dividendu!“, čímž dokázala, že třebaže je pouhá ženská, vyzná se dokonale a do všech podrobností v cocktailovém rituálu.

Venku navrhl Babbitt Rogersovi: „Heleď, W. A., ty kocoure jeden, tak mi napadlo, že bych to celkem přežil, kdybychom nespočinuli v náručí milujících manželek už tenhle rozkošný *Abend*, ale zůstali více méně v Monarchu a vyhodili si z kopejtky, co ty na to?“

„Georgi, tvůj jazyk oplývá moudrostí a rozhledem. Manželka Ela Winga už odjela do Pittsburgu. Co kdybysme se podívali, jestli by nešel do party?“

V půl osmé seděli ve svém pokoji s Elbertem Wingem a dvěma delegáty ze severních okresů. Sundali si kabáty, rozepjali vesty, ve tváři zčervenali a mluvili zvýšeným hlasem. Právě dopijeli láhev leptavé pašované whisky a naléhali na pikolika: „Heleďse, mládenče, nemoh bys nám sem dopravit ještě kapku tohohle balzámu?“ Kouřili tlusté doutníky a popel oklepávali na koberec, kam také odhazovali špačky. Vyprávěli si anekdoty a propukali v homérský chechtot. Dospěli krátce a dobře do šťastného stavu mužské přirozenosti.

Babbitt si povzdychl: „Já nevím jak vy, vy pekla zplozenci, ale co se mě týče, není nad to, popustit takhle čas od času opratě, dostat se trochu do vyšších sfér a rozsvítit v kouli polární záři.“

Muž ze Sparty, vážný, přísný mladík, zablábolil: „Helejte! Počítám, že jsem stejně dobrý manžel jako každý druhý, ale namoutě ducha, už mě tak otravuje chodit dennodenně večer domů a pořád jen čumět na biograf. Proto taky cvičím v Národní gardě. A to mám za ženu nejhezčí holčičku z našeho městečka, ale – Helejte! Víte, co jsem chtěl být jako kluk? Víte, co jsem chtěl? Chtěl jsem být slavný chemik. Ano, slavný chemik. Ale táta mě vyhnal z domu, abych prodával kuchyňské

příležitost, mám to, nahoře v pokoji, a tadyhle Miriam je nejlepší mixoložka v celejch Stati Unidos, jak říkáme my Taliáni.”

Se široce rozmáchlými gesty se Babbitt a Rogers šinuli za Sassburgerovými do pokoje. „No to je hrozné!“ zaječela paní Sassburgerová, když uviděla, že na posteli nechala košilku z průsvitného levandulového krepu. Strčila ji do tašky a Babbitt se uchichtl: „S náma si nedělejte starost. My dva jsme už viděli jinší čertovinky!“

Sassburger zatelefonoval pro led a posluha, který ho přinesl, pronesl suše a bez vyzvání: „Sklenice na whisky nebo na koktaily?“ Miriam Sassburgerová namíchala koktaily v jednom z těch strašných, studeně bílých džbánů na vodu, které snad existují jen v hotelích. Když dopili první rundu, zapěla: „Tak co, hošové, myslíte, že byste ještě jednu snesli – nějaká ta dividendička by se našla,“ a tím dokázala, byť pouhá žena, že znala do detailu a dokonale rituál pití koktailů.

Venku Babbitt Rogersovi naznačil: „Podívejte, ty stará vojno, tak mi připadá, že bych docela oželel, kdybysme naše milující ženy úplně hned nespátřili. Co kdybysme tenhle půvabnej *Abend* strávili tak nějak tady v Monarchu a udělali si večírek?“

„Georgi, z tvých úst mluví moudrost a prozírovidnost. Žena Ela Winga odjela do Pittsburgu. Mrkneme se, jestli bychom ho nepřibráli.“

V půl osmé seděli ve svém pokoji s Elbertem Wingem a dvěma delegáty seshora ze státu. Už dávno odložili saka, vesty měli rozepnuté, tváře rudé a afektovaně rozkládali. Dopijeli láhev rezivě pašované whisky a doprošovali se posluhy: „Koukej, synku, nebyla by tam ještě kapka tohodle balzámu?“ Kouřili tlusté doutníky, popel klepali na koberec a špačky odhazovali. Vykládali si historky a provázeli je hurónským smíchem. Nacházeli se prostě ve stavu přírodní blaženosti.

Babbitt si povzdychl: „Nevím, jak vy, výtržníci, ale já osobně se docela rád někdy pro změnu utrhu, převrátím pár hor, vyšplhám na severní točnu a trochu zamávám s tou aurou borealis.“

Muž ze Sparty, vážný, přísný mladík, zablábolil: „No jasně! V manželství jsem spolehlivě jako hodinky, ale tak mi ksakru leze na nervy chodit každé večer domů a nekoukat na nic jiného než na filmy v kině. Tak chodím cvičit s Národní gardou. Myslím, že mám nejhezčí kočku ve městě, ale – Helejte! Víte co já jsem chtěl dělat jako kluk? Víte, co já chtěl dělat? Chtěl jsem být velkánskej chemik. To jsem chtěl dělat. Ale táta mě vyhnal na cesty prodávat kuchyňský nádobí, a teď jsem tu, usazený, – do

and here I'm settled down – settled for life – not a chance! Oh, who the devil started this funeral talk? How 'bout 'nother lil drink? 'And a-noth-er drink wouldn't do 's 'ny harmmmmmmm."

[78] "Yeea. Cut the sob-stuff," said W. A. Rogers genially. "You boys know I'm the village songster? Come on now – sing up:

[79] "Said the old Obadiah to the young Obadiah,
'I am dry, Obadiah, I am dry.'
"Said the young Obadiah to the old Obadiah,
'So am I, Obadiah, so am I.'

X.

[80] They had dinner in the Moorish Grillroom of the Hotel Sedgwick. Somewhere, somehow, they seemed to have gathered in two other comrades: a manufacturer of fly-paper and a dentist. They all drank whisky from teacups, and they were humorous, and never listened to one another, except when W. A. Rogers "kidded" the Italian waiter.

[81] "Say, Gooseppy," he said innocently, "I want a couple o' fried elephants' ears."

[82] "Sorry, sir, we haven't any."

[83] "Huh? No elephants' ears? What do you know about that!" Rogers turned to Babbitt. "Pedro says the elephants' ears are all out!"

[84] "Well, I'll be switched!" said the man from Sparta, with difficulty hiding his laughter.

[85] "Well, in that case, Carlo, just bring me a hunk o' steak and a couple o' bushles o' French fried potatoes and some peas," Rogers went on. "I suppose back in dear old sunny It' the Eytalians get their fresh gaarden peas out of the can."

[86] "No, sir, we have very nice peas in Italy."

[87] "Is that a fact! Georgie, do you hear that? They get their fresh garden peas out of the garden, in Italy! By golly, you live and learn, don't you, Antonio? you certainly do live and learn, if you live long enough and keep your strength. All right, Garibaldi, just shoot me in that steak, with about two printers'-reams of French fried spuds on the promenade deck, *comprehendez-vous*, Michelovitch Angeloni?"

[88] Afterward Elbert Wing admired, "Gee, you certainly did have that poor Dago going, W. A. He couldn't make you out at all!"

[89] In the *Monarch Herald*, Babbitt found an advertisement which he read aloud, to applause and laughter:

teď tu sedím přikován – pro celý život přikován – ani stopa naděje na něco jiného! Ale, k čertu, kdo to začal s tou matnou řečí? Ještě jednu sklenku, ne? A vzhůru – pijme perlicí se víno, hármmmum!"

„Ano, dosti klení a skřípění zubů,“ pravil W. A. Rogers vesele. „Děti, víte, že jsem já zpěvavý ptáček naší vsi? Tak tedy – zpívejte se mnou:

Praví starý Obadia k mladému Obadiovi:
Žíznmí, mladý Obadio, žíznmí převelice.
Praví mladý Obadia k starému Obadiovi:
A já stejně, a já stejně, a já ještě více.“

X.

Jedli v maurské jídelně hotelu Sedgwick. Bůh ví, kdy a kde sebrali ještě dva kumpány: továrníka na mucholapky a zubního lékaře. Pili všichni whisky z čajových koflíků, všichni zářiví a vtipní a nikdo neposlouchal, co říkal druhý, leda když si W. A. Rogers „utahoval“ z italského číšníka:

„Poslyšte, Gooseppy,“ pravil s nejnevinnějším výrazem světa. „Chtěl bych pečené sloní uši.“

„Lituji, pane, ale to nemáme.“

„Co, sloní uši že nemáte? To vskutku žasnu!“ Rogers se obrátil k Babbittovi: „Pedro říká, že už dnes sloní uši nejsou.“

„No, to myslím, že je trochu silně,“ pravil muž ze Sparty, který se sotva zdržel smíchu.

„Když je tedy tomu tak, přineste mi porci svíčkové a porci pommes frites a trochu hrachu,“ mluvil dále Rogers. „Domnívám se, že v dobré, staré, slunné Itálii vylupují ti chlapci mladý zahradní hrách z konzervových plecháčků.“

„Ne, pane, máme moc dobrý hrách v Itálii!“

„Tak je to pravda! Georgie, slyšíš? V Itálii roste zahradní hrách v zahradách! K čertu, člověk stárne a pořád se něčemu přiučuje, že, Antonio? Ty také se přece něčemu přiučíš v svém životě, jenom když budeš dlouho živ a zdráv. All right, Garibaldi, ale teď přines tu svíčkovou asi s dvěma sběračkami pommes frites na procházkovou palubu, *comprehenez-vous*, Michajlovič Angeloni?“

Později pravil Elbert Wing s obdivem: „Ty, W. A., toho vlášského chudáka jsi prohnal! Nemá ani ponětí o tom, co chceš!“

V „*Monarch Herald*“ našel Babbitt zprávu, již přečetl za bouřlivého smíchu a jásotu:

nádobí, a tak jsem se usadil – *nadosmrti* usadil – už je se vším ámen! Doprvkantic, kdo to tu začal žvanit jako o funuse? Co kdybysme si ještě lízli. Co? Ka – kapka by nám nemohla ušk – odit.“

„Fakt. Ale přestaň fňukat,“ pravil W. A. Rogers bodře. „To víte, že u nás doma jsem král zpěváků? Tak to spustíme, ne? – A zpívejte se sebou:

*Povídá děda Obadia k synaj Obadioj:
'V krku mi vyschlo ukrutně.'*
*Povídá syn Obadia k dědoj Obadioj:
'Němlich tak jako mně!'*

10

Obědvávali v Maurském grillu v hotelu Sedgwick. Někde nějak splášili dva nové soudruhy: výrobce mucholapek a zubaře. Všichni vespolek pili whisky z čajových šálků, byli samá legrace a jeden druhého neposlouchali, jedině když si W. A. Rogers „dělal šprťouchlata“ z italského číšníka.

„Heleďte, Žůzeppe,“ pravil nevinně. „Přineste mi pečení ze sloních uší.“

„Lituji, pane, ale to nemáme.“

„Cože? Vy nemáte sloní uši? No co bys tomu řekl!“ Rogers se obrátil na Babbitta. „Pedro říká, že sloní uši už nejsou!“

„To mě podrž!“ pravil muž ze Sparty a jen ztěžil se bránil smíchu.

„No, když je to tak, tak mi, Carlo, přineste pořádný biftek, pár bušlů francouzských brambůrek a nějaký ten hrášek,“ pokračoval Rogers. „U vás doma ve slunné sladké Itálii jedí asi Makaróni čerstvý zelený hrášek rovnou z konzervy, že?“

„Nikoli, pane. U nás v Itálii roste velmi pěkný hrách.“

„Vážně? Georgie, slyšíš to? V Itálii trhají čerstvý zelený hrášek na zahradě! Na mou duši, člověk stárne a pořád se učí, žejo, Antonio? Člověk stárne a učí se, pokud člověk dost starý, aby se nemoh poučit, jen když je dost fit. No dobře, Garibaldi, tak ať už tady mám ten biftek a asi tak dva archy pomfritů na horní palubě, *comprehenez-vous*, Micheloviči Angeloni?“

Potom ho Elbert Wing obdivoval: „Teda ty si umíš vystřelit z toho parmazána, W. A. On neměl ponětí, o čem mluvíš!“

Babbitt našel v *Monarch Herald*u inzerát, který přečetl nahlas, a byl odměněn potleskem a smíchem:

smrti smrtoucí usazenej – ani kapka naděje! Ále, kdo tu kčertu začal tyhle pohřebni řečičky? Napijem se ještě trochu? A dyž se trochu na-pi-jééméé, tak nám to nééémůže uškóódit!“

„Jasan. Přestaňte si brečet na rameni,“ řekl W. A. Rogers bodře. „Víte, hošové, že já jsem vesnickej zpěvák? Pojte, rozjedem to –

*„Povídá starej Obadiáš mladýmu Obadiáši,
vyschlo mi, Obadiáši, vyschlo mi.
Povídá mladý Obadiáš starýmu Obadiáši,
Mně taky, Obadiáši, nalej mi.“*

10

Večeřeli v Maurském grillu hotelu Sedgwick. Přibráli zřejmě někde dva další kamarády – výrobce mucholapek a zubaře. Všichni pili whisky z čajových šálků a vůbec jeden druhého neposlouchali, až na chvíli, kdy si W. A. Rogers „utahoval“ z italského číšníka.

„Poslyš, Džůzeppe,“ řekl nevinně. „dal bych si párek smažených sloních uší.“

„Je mi líto, pane, žádné nemáme.“

„É? Nemáte sloní uši? Co tomu říkáš?“ otočil se Rogers na Babbitta. „Tuhle Pedro vykládá, že sloní uši došly!“

„No to mě podržte!“ prohlásil muž ze Sparty a s obtížemi dusil smích.

„No tak v tom případě mi, Carlito, přines pořádněj kus řízku, pár pytlíků smažených francouzskějch brambůrků a trochu hrachu,“ pokračoval Rogers. „Soudím, že doma ve slunný drahý vlasti dlabou Taliáni zaručeně čerstvej zahradní hrášek z konzerv.“

„Ne, pane, v Itálii máme moc pěkný hrášek.“

„Vážně? Georgi, slyšíš to? V Itálii berou čerstvej zahradní hrášek ze zahrady! Doprvkynka, člověk žije a pořád se učí, žejo, Antonio? Člověk stárne a učí se, pokud vydrží dost dlouho a uchová se při síle. No tak dobře, Garibaldi, přifřc s tím řízkem a asi tak se dvěma tiskařskějma archama smažených francouzskějch zemáčků na vyhlídkový palubě, *comprehenez-vous*, Michajlovič Angeloni?“

Elbert Wing se pak podivoval: „Jejda, tys tomu makarónovi ale dával kapky. A on tě vůbec neprokok!“

Babbitt našel v *Monarch Herald*u reklamu, kterou za potlesku a smíchu přečetl nahlas:

[90]	<p>Old Colony Theatre</p> <p>Shake the Old Dogs to the</p> <p>WROLICKING WRENS</p>	<p>VARIÉTÉ!</p> <p>Seberte své staré kosti a běžte se podívat na</p> <p>VESELÉ VRABČÁKY.</p>	<p>„KOLONIÁLNÍ VARIÉTÉ</p> <p>Seberte se a běžte se podívat na</p> <p>SKOTAČIVÉ SAZE</p>	<p>STARÉ KOLONIÁLNÍ DIVADLO</p> <p><i>Panděra se vám budou třást smíchy, až uvidíte</i></p> <p>KŘEPČÍCÍ KŘEPELKY</p>
[91]	<p>The bonniest bevy of beauteous bathing babes in burlesque. Pete Menutti and his Oh, Gee, Kids.</p>	<p>Nejrozkošnější sbor krásných děvčátek tančí v koupacím úboru! Pete Menutti a jeho sladká děťátka.</p>	<p>PRIMA PODÍVANÁ PRO PÁNY! PANTOMIMA PĚKNÝCH POUPÁTEK V PLAVKÁCH! PETE MENUTI A JEHO KRASOTINKY – PÁNI, PODRŽTE SE!</p>	<p><i>nejšvitořivější šik štabajznických šikulantek chvíli ve vaně – chvíli na suchu i bez ručníku tedy Pete Menutti a jeho HO! HO! HO! Hopsalky!</i></p>
[92]	<p>This is the straight steer, Benny, the painless chicklets of the Wrollicking Wrens are the cuddlingest bunch that ever hit town. Steer the feet, get the card board, and twist the pupils to the PDQest show ever. You will get 111% on your kale in this fun- fest. The Calroza Sisters are sure some lookers and will give you a run for your gelt. Jock Silbersteen is one of the pepper lads and slips you a dose of real laughter. Shoot the up and down to Jackson and West for graceful tappers. They run 1-2 under the wire. Provin and Adams will blow the blues in their laugh skit “Hootch Mon!” Something doing, boys. Listen to what the Hep Bird twitters.</p>	<p>Běž tam rovnou, Benny, Veselí vrabčáci jsou nejhezčí potvůrky, které tu kdy byly. Jdi rovnou pro lístek a vyčisti si brýle, to budeš koukat! Získáš 111% legrace! Sestry Calrozovy stojí za podívanou, jen k vůli nim samotným bys už tam měl jít. Jock Silbersteen je správný kluk a jeho opepřené vtipy tě rozesmějí až k pláči. Jackson a West jsou nejobratnější akrobati. Jsou jistější na laně než ty na podlaze. Provin a Adams tě usmrtí smíchem při svém výstupu „Nootch Mon“! Tam se dějí věci, hoši! Poslechněte a běžte tam!</p>	<p>Žádný švindl, kamaráde! Skotačivé Saze jsou děvčátka k zulíbání, šijou s nima všichni čerti! Takhle tohle město ještě nikdo nezkazil! Nuže čelem vzad, kup si lupínek, ať už můžeš valit bulvy – parádnější podívanou jsi v životě neviděl! Za svoje prachy obdržíš na našem trhu legrace 111ti procentní hodnotu. Sestry Calrozovy, to jsou nějaké fešandy, stačí na ně mrknout a ta investice se ti vyplatí. Jock Silbersteen umí vyprávět tak peprné anekdotky, že si uděláš pruh, jak se budeš chtekat! A obnaž pleš před slečnama Jacksonovou a Westovou – stepačky k nakousnutí! Budeš se divit, jak málo jim stačí k oblečení! Zmodráš smíchem při skeči „Zakruč zadečkem, bajadéro!“ se slečnama Provinovou a Adamsovou. To jsou věci, pánové! Už si o tom šušká celé město – tak honem!</p>	<p><i>Koukej Benny, teď rovnou za nosem, anžto tyhle kůstky bez kostí – KŘEPČÍCÍ KŘEPELKY – jsou banda těch nejmazlivějších kočiček, jaká kdy spadla do tohotole města. Šupito do šapitó, a ať ti bulvy nevypadnou, protože tohle bude fojfr! Za tvoje tintilinti ti v naší velkoestrádě zaručujeme stojedenáctiprocentní zisk. Na sestry Calrozovy je pokoukáníčko, že si za ty prašule přideš na svý. Jack Silbersteen to dovede okořenit, že se smíchy nezastavíš. A když to Jacksonová a Westová roztancujou na laně, nebudeš vědět, kam dřív mrknout. Provinová a Adamsová ti zaženou poslední chmury z čela ve skotské maxirevueální minikomedi. Vem si k srdci moji radu, neseď si někde vzadu.</i></p>
[93]	<p>“Sounds like a juicy show to me. Let’s all take it in,” said Babbitt.</p>	<p>„Zdá se mi to být přijatelné a veselé. Pojdme tam všichni,“ pravil Babbitt.</p>	<p>Tohle vypadá na pěknou pikantérii. Jdem na to, ne?“ pravil Babbitt.</p>	<p>„To by mohla být děsná psina. Jdem se na to kouknout společně,“ škytl Babbitt.</p>
[94]	<p>But they put off departure as long as they could. They were safe while they sat here, legs firmly crossed under the table, but they felt unsteady; they were afraid of navigating the long and slippery floor of the grillroom under the eyes of the other guests and the too-attentive waiters.</p>	<p>Ale otáleli s odchodem tak dlouho, dokud to jen bylo možná. Bylo jim dobře, dokud seděli pevně u stolu se zkříženýma nohama, a sami dobře věděli, že by už nestáli nejpevněji; báli se přejít kousek kluzkých parket v grillroomu před kritickým zrakem hostů a číšníků.</p>	<p>Ale odchod odkládali, pokud to šlo. Dokud seděli v restauraci, s nohama pevně zkříženýma pod stolem, byli v bezpečí, ale všechno se s nimi nějak houपालo. Báli se plavby přes dalekou a kluzkou podlahu grillu, před zrakem ostatních hostů a příliš všímavých číšníků.</p>	<p>Ale odkládali odchod, jak dlouho to jen šlo. Dokud seděli tady, s nohama pevně zkříženýma pod stolem, byli v bezpečí, ale ve své kůži se necítili. Báli se přeplout tu dlouhou a kluzkou podlahu grillu před zraky ostatních hostů a příliš pozorných číšníků.</p>
[95]	<p>When they did venture, tables got in their way, and they sought to cover embarrassment by heavy jocularity at the coat-room. As the girl handed out their hats, they smiled at her, and hoped that she, a cool and expert judge, would feel that they were gentlemen. They croaked at one another, “Who owns the bum lid?” and “You take a good one, George; I’ll take what’s left,” and to the cloak-room girl they stammered, “Better come along, sister! High, wide, and fancy evening ahead!” All of them tried to tip her, urging one another, “No! Wait! Here! I got it right here!” Among them, they gave her three dollars.</p>	<p>Když se konečně přece znenadání odhodlali k odchodu, přistrčili si stoly do cesty a hleděli v šatně zakrýt rozpaky těžkopádnými vtipy. Děvče podalo jim klobouky a oni, usmívajíc se na ně, doufali, že tento chladný, zkušný soudce vycítí, že jedná s pravými gentlemany. Krákorali navzájem: „Či je ten starý tvrdák?“ a „Vezmi si nejlepší, Georgie, vezmu si pak, co zbude“. A k děvčeti, jež je obsluhovalo, děli koktavě: „Pojďte přece s námi, sestřičko! Uděláme si veselý večer!“ Všichni se snažili dáti jí zpropitné a vzájemně takto k sobě hovořili: „Ne! Zde! Počkej! Už to mám přece v ruce!“ V tom zmatku pak dostala konečně tři dolary.</p>	<p>Nakonec se toho odvážili, ale pletly se jim do cesty stoly, a tak se u šatny snažili skrýt rozpaky těžkopádným žertováním. Když jim mladá šatnářka podávala klobouky, usmívali se na ni v naději, že děvče, chladnokrevný a zkušný soudce lidí, bude mít dojem, že jsou gentlemani. Krákorali jeden na druhého: „Či je tahle hučka?“ a „Vyber si něco kvalitního, Georgi, já si vezmu, co zbyde,“ a děvče, které jim pomáhalo do kabátů, koktavě vybízeli: „Šla s náma, fešando! Dnes večer to rozškrtne!“ Předháněli se, kdo jí dá tuzér, a křičeli: „Ne! Počkej s tím! Já to mám po ruce!“ Dostala od nich dohromady tři dolary.</p>	<p>Když se konečně rozhoupali, pletly se jim do cesty stoly a pokoušeli se zakrýt rozpaky malátnou šprýmovností v šatně. Když jim dívka podávala klobouky, usmívali se na ni a doufali, že ona, jako chladný a zkušný soudce, vycítí, že nejsou žádní pobudové. Kvákali jeden na druhého: „Komu patří tahle hučka?“ a „Ty si vezmi ten pěkněj, Georgi, já až co zbyde,“ a koktavě blábolili na šatnářku: „Rači poč s náma, děvenko. To bude velikej večír, samá legrace, vobrovská legrace!“ Všichni se jí pokoušeli dát spropitné a odháněli se navzájem: „Ne! Počkej! Tady! Já to mám akorát!“ Dohromady jí dali tři dolary.</p>

[96] Flamboyantly smoking cigars they sat in a box at the burlesque show, their feet up on the rail, while a chorus of twenty daubed, worried, and inextinguishably respectable grandams swung their legs in the more elementary chorus-evolutions, and a Jewish comedian made vicious fun of Jews. In the entr'actes they met other lone delegates. A dozen of them went in taxicabs out to Bright Blossom Inn, where the blossoms were made of dusty paper festooned along a room low and stinking, like a cow-stable no longer wisely used.

[97] Here, whisky was served openly, in glasses. Two or three clerks, who on pay-day longed to be taken for millionaires, sheepishly danced with telephone-girls and manicure-girls in the narrow space between the tables. Fantastically whirled the professionals, a young man in sleek evening clothes and a slim mad girl in emerald silk, with amber hair flung up as jaggedly as flames. Babbitt tried to dance with her. He shuffled along the floor, too bulky to be guided, his steps unrelated to the rhythm of the jungle music, and in his staggering he would have fallen, had she not held him with supple kindly strength. He was blind and deaf from prohibition-era alcohol; he could not see the tables, the faces. But he was overwhelmed by the girl and her young pliant warmth.

[98] When she had firmly returned him to his group, he remembered, by a connection quite untraceable, that his mother's mother had been Scotch, and with head thrown back, eyes closed, wide mouth indicating ecstacy, he sang, very slowly and richly, "Loch Lomond."

[99] But that was the last of his mellowness and jolly companionship. The man from Sparta said he was a "bum singer," and for ten minutes Babbitt quarreled with him, in a loud, unsteady, heroic indignation. They called for drinks till the manager insisted that the place was closed. All the while Babbitt felt a hot raw desire for more brutal amusements. When W. A. Rogers drawled, "What say we go down the line and look over the girls?" he agreed savagely. Before they went, three of them secretly made appointments with the professional dancing girl, who agreed "Yes, yes, sure, darling" to everything they said, and amiably forgot them.

[100] As they drove back through the outskirts of Monarch, down streets of small brown wooden cottages of workmen, characterless as cells, as they rattled across warehouse districts which by drunken night seemed vast

Seděli v lóži varietního divadla, kouřili doutníky vzbuzující podiv a kladli své nohy na zábradlí, zatím co sbor dvaceti namalovaných, ustaraných a nezničitelně cudných babiček houpal nožkami v začátečnických tanečních pohybech, zatím co nějaký semitsky vypadající herec vtípkoval o židech. V přestávkách potkali ještě jiné delegáty. Tucet z nich si ještě vyjel v autodrožkách k pestrým květinovým sadům, kde právě pestré květiny, vyrobené ze zaprášeného papíru, zdobily strop nízké, zasmradněné místnosti, jež vypadala jako kravská stáj, již bylo použito ne právě užitečně.

Zde byli častováni docela bez ostychu sklenicemi whisky. Dva nebo tři prodavači, kteří v den výplaty rádi by se zdáli milionáři, tančili rozpačitě s telefonistkami a manekýnkami mezi stoly této úzké místnosti. Zaměstnanci z povolání, mladý muž v hladkém, dobře padnoucím večerním úboru, a štíhlá, mladá dívka ve smaragdově zeleném hedvábí a s ambrovými vlasy, které jako zubaté plameny ovívaly její hlavu, fantasticky vířili kolem. Babbitt se pokusil zatančiti si s ní. Pohyboval se těžkopádně, byl příliš obtloustlý, aby mohl býti veden, jeho kroky neměly nic společného s neproniknutelně bláznivým rytmem hudby; byl jistě při tom hopsání upadl, kdyby ho ona nebyla zadržela svou ohebnou dobráckou silou. Alkohol prohibiční doby jej oslepil a ohlušil; nedovedl rozeznati ani stolů ani židlí. Ale ona ho úplně omámila svým mladým, ohebným zářením.

Když jej klidně a rozhodně dovedla zpět k jeho společnosti, připadl pojednou nevysvětlitelnou spojitostí myšlenek na to, že matka jeho matky byla Skotka, a s hlavou nakloněnou dozadu, se zavřenými očima a s ústy široce rozevřenými rozkošji zazpíval pomalu a s požitkem: „Loch Lomond“.

Ale to byl důsledek jeho měkké nálady a kamarádské veselosti. Muž ze Sparty prohodil, že jeho zpěv jest kočičí koncert, a Babbitt se s ním hádal po celých deset minut s hlučným a nejistým, ale heroickým rozhořčením. Volali po čerstvých nápojích, až jim ředitel energicky prohlásil, že místnost se už zavírá. A po celou tu dobu cítil Babbitt, jak v něm plápolá horká, ničím nebrzděná touha po brutálnějších zábavách. Když se W. A. Rogers otázal: „Co myslíte – jdeme o dům dál a podíváme se na holky?“, přizvukoval vášnivě. Než opustili hospodu, umluvili si tři z nich schůzku s tou profesionální tanečnicí, jež ke všemu, co říkali, odpovídala jen: „Jistě, ano, můj drahoušku!“ a hned na ně, jako na všechny, zapomínala.

Když pak jeli monarchskou periferií, dlouhými ulicemi, lemovanými malými, hnědými, dělnickými domky, které působily bezvýrazně jako celý mnichů, když pak řinčeli čtvrtí obchodních domů, které se zpité fantasii v noci

Seděli s nohama na zábradlí v lóži varieté, kouřili frajersky doutníky, sbor dvaceti našminkovaných, ustaraných a nezdolně bezúhonných prababiček cudných nohy v poněkud začátečnických kankánových figurách a jakýsi židovský komik vyprávěl slabomyslně nemravne anekdoty o židech. O přestávkách se setkali s jinými osamělými delegáty. Po představení jich asi tucet odjelo taxíky do hostince U rozvitého poupěte; poupata tam byla ze zaprášeného papíru – a visela kolem dokola nízké místnosti, kde to páchlo jako v nějakém kravině, který už dávno neslouží původnímu dobrému účelu.

Dostala se tam docela veřejně whisky ve sklenicích. V úzkém prostůrku mezi stoly tancovalo stydlivě několik telefonistek a manikýrek s prodavači, kteří si v den výplaty hráli na milionáře. Mezi nimi fantasticky kroužili gigolové: mladík v bezvadně padnoucím večerním úboru a štíhlá, bujná dívka ve smaragdovém hedvábí se zlatožlutými vlasy, načepýřenými jako plameny. Babbitt se pokusil o taneček s ní. Šoupal nohama po podlaze, ale byl příliš tělnatý, aby ho mohla vést, dělal kroky, které neměly nic společného s rytmem té barské muziky, a vrávoral tak, že by byl málem upadl, kdyby ho nebyla podržela vládnou, laskavou a silnou rukou. Prohibiční alkohol se mu rozlil v žilách a on neviděl a neslyšel; nerozeznával stoly ani tváře. Ale zalykal se poddajným, mladým teplem dívčím.

Když ho energicky odvedla k jeho společnosti, vzpomněl si náhle naprosto nevysvětlitelnou asociací, že jeho babička z matčiny strany byla Skotka; zvrátil hlavu nazad, zavřel oči, široce rozevřel ústa extatickou rozkoší a velice pomalu a zvučně zapěl „Loch Lomond“.

Ale to byl také konec příjemného rozpoložení a družnosti. Muž ze Sparty prohlásil, že „vřeští jak pavíán“, a Babbitt vzplanul hlasitým, koktavým a heroickým rozhořčením a hádal se s ním deset minut. Dožadovali se pít tak dlouho, až restaurátér rezolutně prohlásil, že se zavírá. A celou tu dobu zmítala Babbitem žhavá, pravěká žádost ještě brutálnějších požitků. Když W. A. Rogers cynicky prohodil: „Tak co, půjdeme o dům dál a poohlédneme se po holkách, ne?“, zuřivě souhlasil. Než odešli, tři z nich si tajně umluvili rande s profesionální tanečnicí, která na všechno, co jí říkali, přitakávala „Jistě, jistě, milánku,“ a pak na ně na všechny roztomile zapomněla.

Když na zpáteční cestě projížděli předměstími Monarchu, uličkami lemovanými řadami nízkých hnědých dřevěných dělnických domků, bezvýrazných jako mnišské cely, když kodrcali obchodní čtvrtí, která v opilém nočním

Seděli s nohama na zábradlí v lóži na varietním představení a velkopansky kouřili doutníky, zatímco sbor dvaceti napudrovaných, ustaraných a nezničitelně úctyhodných bábrlinek vyhozoval nožky v elementárnějších figurách revuálního tance, a židovský komik si zuřivě dělal legraci z židů. O přestávkách se potkávali s jinými osamělými delegáty. Tucet jich odjelo taxíky do hostince U poupátka, kde po nízké a páchnoucí místnosti, připomínající nepoužívaný kravský chlév, visely girlandy zaprášených papírových poupat.

Tady se whisky podávala otevřeně, ve sklenicích. Dva nebo tři úředníci, kteří toužili, aby je v den výplaty někdo považoval za milionáře, tančili zakřiknutě s telefonistkami a manikýrkami v úzkém prostoru mezi stoly. Mezi nimi fantasticky vířili profesionálové, mladík v přiléhavém večerním obleku a štíhlá ztřeštěná dívka ve smaragdových šatech s jantarovými vlasy. Poletovaly jí kolem hlavy jako plamínky. Babbitt se s ní také pokoušel tančit. Šoural se po parketu, příliš masivní, než aby se nechal vést, jeho kroky nezapadaly do rytmu pralesní hudby, a jak vrávoral, málem by byl upadl, kdyby ho nebyla pružně a vlídně přidržela. Prohibiční alkohol ho ohlušil a zaslepil. Neviděl stoly ani tváře. Neviděl nic než tu dívku a cítil jen její poddajné teplo.

Když ho pevnou rukou vrátila jeho skupině, vzpomněl si, aniž dokázal vysvětlit proč, že matka jeho matky byla Skotka, a s hlavou zvrácenou dozadu, očima zavřenými a ústy zešíroka extaticky otevřenými zpíval pomalu a sytě „Loch Lomond“.

A s tím také jeho mírnost a veselá družnost skončily. Muž ze Sparty mu řekl, že zpívá „jako vandrák“, a Babbitt se s ním deset minut hlasitě, nesouvisle a hrdinně hádal. Hulákali na číšníka tak dlouho, až jim vrchní neúprosně řekl, že zavírají. Celou tu dobu Babbitt cítil horkou, drsnou touhu po brutálnější zábavě. A když W. A. Rogers zavřel: „Co abysme se prošli a okoukli tady holky?“ Babbitt divoce souhlasil. Než odešli, tři z nich si tajně domluvili schůzku s profesionální tanečnicí, která přitakala: „Ano, jasně, to víš, že jo, miláčku,“ na všechno, co říkali, a roztomile na ně zapomněla.

Když jeli zpátky předměstími Monarchu, po ulicích zahnědých dělnických domků, které podobně jako věžeňské cely postrádaly osobitost, když rachotili čtvrtí skladišť, která v opilé noci vypadala obrovská a plná

and perilous, as they were borne toward the red lights and violent automatic pianos and the stocky women who simpered, Babbitt was frightened. He wanted to leap from the taxicab, but all his body was a murky fire, and he groaned, "Too late to quit now," and knew that he did not want to quit.

[101] There was, they felt, one very humorous incident on the way. A broker from Minnemagantic said, "Monarch is a lot sportier than Zenith. You Zenith tightwads haven't got any joints like these here." Babbitt raged, "That's a dirty lie! Snothin' you can't find in Zenith. Believe me, we got more houses and hootch-parlours an' kinds o' dives than any burg in the state."

[102] He realized they were laughing at him; he desired to fight; and forgot it in such musty unsatisfying experiments as he had not known since college.

[103] In the morning, when he returned to Zenith, his desire for rebellion was partly satisfied. He had retrograded to a shame-faced contentment. He was irritable. He did not smile when W. A. Rogers complained, "Ow, what a head! I certainly do feel like the wrath of God this morning. Say! I know what was the trouble! Somebody went and put alcohol in my booze last night."

[104] Babbitt's excursion was never known to his family, nor to any one in Zenith save Rogers and Wing. It was not officially recognized even by himself. If it had any consequences, they have not been discovered.

zdály ohromnými a přišernými, a když se pak čím dále, tím více blížili červenavým světélům, ohlušujícím klavírům a širokým ženám s vyumělkovaným smíchem, tu Babbitt pocítil strach. Chtěl vyskočiti z autodrožky, ale jeho celé tělo trnulo v tupém plameni a on vzdychal: „Pozdě už, abych upláchl!“, ale byl si při tom jasně vědom, že upláchnouti ani nechce.

Za jízdy se událo něco, co se jim všem zdálo hodně komickým. Obchodník z Minnemagantiku poznamenal: „Monarch je mnohem čipernější, než Zenith. Vy zenithští puritáni nemáte takových brlohů.“ Babbitt zuřil: „To je nestoudná lež! Vůbec nic není na světě, co byste nenalezli v Zenithu! Věřte mi, u nás v Zenithu je více podezřelých domů a lihových výčepů a všelijakých jiných putyk než v kterémkoliv jiném městě Spojených států!“

Poznal, že se mu všichni vysmívají; rád by to byl s nimi dobojoval, ale brzy na toto úsilí zapomněl pod návašem neuskutečněných smyslných opojení, jimiž už neprošel od universitních studií!

Příštího rána, když se vrátil do Zenithu, byla jeho touha po rebelii částečně ukojena. Zatarasil se za pokorně stydlivým uspokojením. Ale byl dráždivý. Ani se nepousmál, když W. A. Rogers bolestně žaloval: „Ach, má ubohá hlava! Boží trestající ruka těžce dnes na mne doléhá! Poslyš, vím, kde to vězí! Včera mi někdo sprostě vliil alkohol do nápojů!“

Pověst o tom, že si Babbitt vyhodil z kopýtko, nedostala se nikdy k uším jeho rodiny, kromě Rogersa a Winga nikdy se nikdo v Zenithu o tom nedověděl. Ani on sám si to upřímně nepřiznal. Mělo-li to nějaké následky, tedy nikdy nebyly objeveny.

světle vypadala obrovská a nebezpečná, když je vozy unášely k červeným lampám, divokým automatickým pianům a k zavalitým, rozšklebeným ženským, dostal Babbitt strach. Chtělo se mu vyskočit z taxíku, ale tělo mu spalovalo kalný plamen a on zasténal: „Už je pozdě“ a věděl, že nemá v úmyslu prásknout do bot.

Cestou se událo cosi, co jim připadalo jako velká legrace. Jakýsi agent z Minnemaganticu řekl: „V Monarchu je mnohem víc srandy než v Zenithu. V Zenithu takovéhle zapadáčky nemáte, vy držgrešlíci.“ Babbitt se rozzuřil: „To je sprostá lež! Neexistuje, že by v Zenithu něco nebylo. To si pamatuj, v Zenithu je víc bordelů a zapadáků a všech možných putyk než v kterém jiném městě v celém státě.“

Uvědomil si, že se mu smějí. Chtěl se s nimi porvat, ale zapomněl na to při neuspokojivých, nechutných pokusech, jaké neprováděl už od časů studia na koleji.

Když se ráno vrátil do Zenithu, byla jeho touha po vzpouře částečně ukojena. Upadl zpátky do stavu stydlivé spokojenosti. Byl popudlivý. Ani se neusmál, když W. A. Rogers zanařikal: „Panebože, já mám hlavu jako střep. Dneska mě ale opravdu Pánbůh trestá. A já už vím, čím to je. Poslyšte! Někdo mi včera nalil do chlastu alkohol.“

Nikdo v rodinném kruhu a vůbec nikdo v Zenithu kromě Rogerse a Winga se nedozvěděl, jak se Babbitt rozšoupl. Ani on sám se k tomu oficiálně nehlásil. Mělo-li to nějaké následky, nikdy to nevyšlo najevo.

nebezpečí, když se blížili k červeným světélům a divokým mechanickým pianům a podsaditým, culícím se ženám, Babbitt měl strach. Chtěl se vrhnout z taxíku, ale jeho tělo bylo jeden kalný oheň a Babbitt zasténal: „Teď už je pozdě zdrhnout,“ a věděl, že zdrhnout nechce.

Cestou se odehrála příhoda, která jim připadala velmi humorná. Obchodník z Minnemagantiku prohlásil: „V Monarchu si člověk užije mnohem víc než v Zenitu. Vy zenithští držgrešlíci vůbec takovýchle pajzly nemáte.“ Babbitt zuřil. „To je nestydatá lež. V Zenitu se dá najít úplně všechno. Věř mně, máme víc hospod a kořalen a všech možných putyk než který jiný město ve státě.“

Uvědomil si, že se mu smějí. Chtěl se s nimi poprat, ale zapomněl na to v nechutných, neuspokojivých pokusech, jaké od studentských časů nepoznal.

Když se ráno vracel do Zenitu, jeho touha po vzpouře byla zčásti ukojená. Stáhl se do zahanbené spokojenosti. Byl podrážděný. Neusmál se, když si W. A. Rogers stěžoval: „Au, au, moje hlava! Dneska ráno teda určitě cejtím boží hněv. Poslyš! Já už vím, v čem to je. Včera večer mi někdo nalil do chlastu alkohol!“

Babbittova výprava zůstala neznámá jeho rodině i komukoli jinému v Zenitu mimo Rogerse a Winga. Oficiálně její existenci neuznával ani on sám. Pokud měla nějaké následky, nebyly nikdy odhaleny.